

LIGJI Nr. 04/L-060 PËR MBETURINA

Kuvendi i Republikës së Kosovës;

Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton

LIGJ PËR MBETURINA

KREU I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1 Qëllimi

1. Ky ligj ka për qëllim:

- 1.1. evitimin dhe reduktimin sa më të madh të mundshëm të gjenerimit të mbeturinave;
- 1.2. ripërdorimi i komponentëve të përdorshëm nga mbeturinat;
- 1.3. zhvillimi i qëndrueshëm përmes mbrojtjes dhe ruajtjes së resurseve natyrore;
- 1.4. parandalimi i ndikimeve negative të mbeturinave në mjedis dhe shëndetin e njeriut;
- 1.5. deponimi përfundimtar i mbeturinave në mënyrë të pranueshme mjedisore.

Neni 2 Fushëveprimi

Ky ligj rregullon menaxhimin e mbeturinave, planet për menaxhimin e mjedisit, të drejtat dhe detyrimet e personave të licencuar të cilët merren me menaxhimin e mbeturinave, mënyra dhe kushtet e mbledhjes së mbeturinave, transportit, trajtimit, përpunimit, magazinimit dhe deponimit përfundimtar, importin, eksportin dhe transitin e mbeturinave, monitorimin, sistemin informativ dhe financimin.

Neni 3 Përjashtimet

1. Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për:

- 1.1. materiet e gazta të emituara në atmosferë;
- 1.2. vendet, përfshirë tokat e pamihura të kontaminuara dhe ndërtesat e vendosura në mënyrë të përhershme në ato vende;
- 1.3. dheu i pakontaminuar dhe materialet tjera nga natyra, të mihura gjatë zhvillimit të aktiviteteve të ndërtimit ku është e sigurt që ato materiale do të përdoren për qëllim të ndërtimit, ashtu në gjendjen e vet natyrore, në vendëndërtimin ku është bërë mihja;
- 1.4. mbeturinat radioaktive;
- 1.5. eksplozivet e dekomisionuar;
- 1.6. përmbajtjet fekalie, nëse nuk janë mbuluar nga paragrafi 2. nën-paragrafi 2.2. i këtij neni, kashta dhe materialet tjera të parrezikshme bujqësore apo pyjore që gjenden në natyrë që përdoren në ferma, pyje apo për prodhimin e energjisë nga ajo biomasë përmes proceseve apo metodave të cilat nuk dëmtojnë mjedisin apo rrezikojnë shëndetin e njeriut.

2. Dispozitat nga nën-paragrafët 2.1., 2.2., 2.3. të këtij paragrafi përjashtohen nga fushëveprimi i këtij ligji, të cilat rregullohen me ligje tjera si :

2.1. ujërat e zeza;

2.2. nën-produktet shtazore përfshirë produktet e procesuara të mbuluara nga Rregullorja (EC) Nr. 1774/2002, përveç atyre të destinuara për incenerim, grososjet apo përdorimi për prodhim të biogazit apo në impiantet për kompostim;

2.3. kërmat e shtazëve që nuk janë ther por kanë ngordhur, përfshirë shtazët e mbytura për t'i zhdukur sëmundjet epizootike dhe kujdesi i tyre është rregulluar në pajtim me Rregulloren (BE) Nr. 1774/2002;

3. Pa prejudikuar detyrimet e tjera sipas legjislacionit përkatës të Republikës së Kosovës, nga ky ligj përjashtohen sedimentet e vendosura në brendi të ujërave sipërfaqësore, me qëllim të menaxhimit të ujërave dhe rrjedhave ujore ose parandalimin e përmytjeve apo zbutjen e pasojave të përmytjeve, thatësirave dhe bonifikimin e tokave, nëse vërtetohet se sedimentet e tilla janë jo të rrezikshme.

4. Rregullat specifike për raste të veçanta, në menaxhimin e kategorive të caktuara të mbeturinave, përcaktohen me akte të veçanta.

Neni 4 Përkufizimet

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kë këtë kuptim:

1.1. **Mbeturina** - substancë apo objekt që prodhuesi apo zotëruesi e hedh, ka për qëllim ta hedh apo është i detyruar t'a hedh;

1.2. **Menaxhim i mbeturinave** – aktivitetet për evitim dhe reduktimin e prodhimit të mbeturinave dhe ndikimit të tyre në mjedis dhe shëndetin e njeriut, mbledhjen, transportin, trajtimin, ripërdorimin, përpunimin, riciklimin dhe deponimin përfundimtar të mbeturinës, përfshirë monitorimin dhe kujdesin edhe pas kryerjes së këtyre aktiviteteve.

1.3. **Mbeturina të rrezikshme** - mbeturina që paraqesin një apo më shumë veti të rrezikshme të listuara në Shtojca III. (Lista H) e këtij ligji,

1.4. **Vajrat mbeturinë** - vajrat minerale, lubrifikues sintetik ose vajra industriale të cilat janë paaftësuar dhe nuk mund të përdoren për qëllim që janë menduar fillimisht, si: vajrat për motor me djegje të brendshme, vajrat për ndërruesit e shpejtësisë, vajrat për lubrifikim, vajrat për turbina dhe vajrat hidraulike, duke përfshirë edhe vajrat ushqimore;

1.5. **Bio-mbeturinë** - mbeturinat biodegraduese nga kopshtet, parqet, ushqimet dhe mbeturinat e kuzhinës nga familjet, restorantet, objektet turistike, shitoret me pakicë dhe mbeturinat të ngjashme nga impiantet për përpunimin e ushqimit;

1.6. **Kompostimi** - trajtim i mbeturinave të biodegradueshme nën veprimin e mikroorganizmave në prezencën e oksigjenit i cili kryhet me qëllim të prodhimit të kompostit nën kushtet e kontrolluara;

1.7. **Licenca për menaxhimin e mbeturinave** - leje me shkrim e cila lëshohet me vendim të Ministrisë, me të cilën vërtetohet se janë plotësuar kushtet sipas këtij ligji;

1.8. **Person** - person fizik ose juridik i cili është i involvuar në mënyrë të drejtpërdrejt ose tërthorazi, në proceset për menaxhimin e mbeturinave;

1.9. **Përpunim i mbeturinave** – operim, ku rezultati kryesor i të cilit është vënia në shërbim e mbeturinave për qëllime të dobishme, duke zëvendësuar materialet tjera të cilat përndryshe do të duhej përdorur për të plotësuar një funksion të caktuar, apo përgatitja e mbeturinës për të plotësuar ato funksione në ndonjë impiant apo ekonominë e gjerë. Shtojca II (Lista R – lista e operimeve potenciale) e këtij ligji.

1.10. **Prajtimi** - përpunimi apo deponimi përfundimtar, përfshirë përgatitjet para përpunimit ose deponimit

përfundimtar.

1.11. **Riciklimi** - çdo operim te përpunimit nga i cili materialet mbeturinë janë rikthyer në produkte, materiale, substanca qoftë si origjinale apo për qëllime tjera. Kjo përfshinë rikthimin e materialeve organike por nuk përfshinë përfitimin e energjisë dhe ripërpunimin në materiale që përdoren si karburante apo për operimet e mbulimit të mbeturinave;

1.12. **Impiant** - **objekti me** pajisje të dedikuara për kryerjen e procesit të caktuar;

1.13. **Prodhuesi i mbeturinës** - çdo person, veprimtaria e të cilit krijon /prodhon mbeturinë ose çdonjëri që merret me para-procesim, përzjerje apo operime tjera që rezultojnë në ndryshimin e natyrës apo përbërjen e mbeturinës;

1.14. **Mbeturina industriale** - mbeturinat të cilat krijohen nga aktivitetet, proceset industriale, prodhimi artizanale dhe veprimtari tjera prodhuese;

1.15. **Mbeturina të veçanta** - mbeturinat të cilat për nga natyra e krijimit dhe trajtimit konsiderohen të veçanta sipas nenit 38 paragrafi 4. i këtij ligji;

1.16. **Përdorimi i mbeturinave** - çdo operim, veprimtari që kryhet për qëllime riciklimi ose ripërdorimi të mbeturinave, pjesërisht ose në tërësi, duke përfshirë edhe çdo aktivitet të specifikuar -lista R dhe lista D-, në shtojcat e këtij ligji;

1.17. **Përgatitja për ri-përdorim** - operimet e përpunimit, kontrollimit, pastrimit apo riparimit, gjatë së cilave produktet apo komponentët e produkteve që janë bërë mbeturina janë përgatitur ashtu që ato mund të ripërdoren pa ndonjë para trajtim;

1.18. **Rigjenerimi i vajrave mbeturinë** - çdo operim të përpunimit përmes të cilit vajrat bazë mund të prodhohen me rafinimin e vajrave mbeturinë, në veçanti në largimin e papastërtive, produktet e oksidimit dhe aditivët e pranishëm në këto vajra;

1.19. **Mbeturina komerciale** - mbeturinat të cilat vijnë nga objektet që përdoren për qëllimet e tregut ose biznesit, sportit, edukimit, rekreacionit, por nuk përfshihen mbeturinat industriale;

1.20. **Deponi** - vendi i caktuar dhe rregulluar për mbeturina, ku do të vendosen mbeturinat nën apo mbi sipërfaqe të tokës.

1.21. **Stacion transferi** – vendi apo objekti të cilat plotësojnë kushtet e caktuara paraprake për shkarkimin e mbeturinave, në mënyrë që ato të përgatiten për transport deri në impiantet dhe instalimet për magazinim, procesim, trajtim dhe deponim përfundimtar e mbeturinave.

1.22. **Magazinë** – objektet që plotësojnë kushtet e paracaktuara për ruajtjen e mbeturinave.

1.23. **Mbeturina komunale** - mbeturina nga amvisëritë, dhe mbeturina nga aktivitetet tjera të cilat për shkak të përbërjes dhe natyrës së tyre, janë të ngjashme me ato të amvisërisë;

1.24. **Operatori** - personi, i cili në përputhje me dispozitat e këtij ligji menaxhon, kontrollon, është përgjegjës për objektet dhe pajisjet e mbeturinave dhe është i autorizuar të marrë vendime në lidhje me funksionet ekonomike ose teknike të pajisjeve dhe objekteve;

1.25. **Parandalimi** - masat e ndërmarra para se substanca, materiali apo produkti të bëhet mbeturinë, për të redukuar:

1.25.1. sasinë e mbeturinës, përfshirë ri-shfrytëzimin e produkteve ose zgjatjen e jetëgjatësisë së produkteve;

1.25.2. efektet negative të mbeturinave për mjedisin dhe shëndetin e njeriut;

1.25.3. përmbajtjen e substancave të dëmshme në materiale dhe produkte.

1.26. **Ri-përdorimi** - çfarëdo operimi me të cilin çdo produkt apo komponent e cila nuk është mbeturinë dhe

përdoret përsëri për të njëjtin qëllim për të cilin janë destinuar;

1.27. **Mbledhja** – mbledhje dhe transportim i mbeturinave duke përfshirë klasifikimin paraprak në lloje dhe magazinimin e mbeturinave për qëllime të bartjes deri në objekti për trajtim ose deponim të mbeturinave;

1.28. **Mbledhja e ndarë** - nënkupton mbledhjen, kur grumbullimi i mbeturinave bëhet në mënyrë të ndarë në lloje, të klasifikuar sipas natyrës dhe pajisjeve për të lehtësuar trajtimin specifik;

1.29. **Zotëruesi i mbeturinës** - prodhuesi i mbeturinës apo personi që e posedon mbeturinën;

1.30. **Mbeturina e parrezikshme** - mbeturinat që nuk paraqesin rrezik për mjedisin dhe shëndetin e njeriut dhe që nuk posedojnë karakteristika të mbeturinave të rrezikshme;

1.31. **Mbeturina inerte** - mbeturinat të cilat nuk pësojnë ndonjë ndryshim të rëndësishëm fizik, kimik dhe biologjik në vendet ku janë deponuar si:

1.31.1. mbeturina inerte që nuk treten, nuk ndizen ose nuk reagojnë fizikisht apo kimikisht, nuk zbërthehen biologjikisht në kontakt me materiet tjera dhe nuk ndikojnë në mënyrë të ndjeshme në mjedisin dhe shëndetin e njeriut;

1.31.2. i tërë kullimi dhe përmbajtja ndotëse e mbeturinës, mbetjet ekotoksike duhet të jenë të vlerës së papërfillshme dhe të mos rrezikojnë cilësinë e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore;

1.32. **Kullimi** – (leachate) çdo lëng që rrjedh ose i shpërlarë nga mbeturinat e deponuara dhe që shkarkohet nga deponia ose gjendet brenda deponisë;

1.33. **Deponim përfundimtarë i mbeturinave** – operimet të cilat ofrojnë zgjidhje përfundimtare për mbeturinat të cilat nuk mund të ripërdoren apo përpunohen, duke mos rrezikuar mjedisin apo shëndetin e njeriut. Shtojca I. (Lista D) e këtij ligji.

1.34. **Deponimi** - çdo operim i cili nuk është përpunim as në rastet kur operimi ka për pasojë sekondare rikuperimin e substancës apo energjisë. Shtojca I. (Lista D) e këtij ligji;

1.35. **Konsumator** – personi i cili ka lidhur kontratë për shërbime me ofruesin e shërbimeve ose merr shërbime të caktuara sipas ligjit;

1.36. **Komunë** - njësi themelore e vetëqeverisjes lokale në Republikën e Kosovës, të përkufizuar sipas Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale, **Nr. 03/L-040**

1.37. **Bezdisje** - çdo ndërhyrje qoftë ajo me qëllim ose pa qëllim, e cila mund të shkaktojë lëndime, shqetësime ose dëmtime. Një ndërhyrje e tillë mund të përfshijë kundërmimet, parazitët, zhurmën, vibracionet ose ndikimin negativ në ndonjë formë tjetër të ndotjes së mjedisit dhe që paraqet rrezik për shëndetin e njeriut;

1.38. **Ndërmjetësues** - secili veprim i cili mundëson përpunimin ose deponimin e mbeturinës në emër të dikujt tjetër, përfshirë ata ndërmjetësues të cilët nuk e marrin në posedim fizik mbeturinën;

1.39. **Tregtari** - secili angazhim në rolin e principit të blerjes dhe më pas të shitjes së mbeturinës, përfshirë tregtarët të cilët nuk e marrin në posedim fizik mbeturinën;

1.40. **Eluati** - ujërat e ndotura që krijohen nga çdo veprim, aparaturë, pajisje ose gyp drenimi që përdoret për hedhjen e ujërave të ndotura, qofshin ato të trajtuara apo të pa trajtuara sipas Ligjit për Ujërat e Kosovës Nr.2004/24;

1.41. **Autoriteti kompetent** - është Ministria, komuna dhe institucionet tjera të themeluara ose të autorizuar me ligj;

1.42. **Ministria** - Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor;

1.43. **Magazinim** - ruajtja e sigurt dhe e përkohshme e mbeturinave në objektet e parapara për këtë qëllim.

1.44. **Mbeturinë e vëllimshme** - mbeturinat me përmasa të mëdha fizike nga pajisjet dhe makinerite, grumbullimi, transportimi dhe largimi i të cilave bëhet në mënyrë të veçantë;

1.45. **Stabilizim i mbeturinës** - çdo trajtim i mbeturinës me metoden e caktuar me qëllim të zvoglimit të ndikimeve negative për mjedisin dhe shëndetin e njeriut;

1.46. **Qarkullimin ndërkufitar** - lëvizje legale e mbeturinave përmes kufijve ndërshtetërorë;

1.47. **Objektet dhe pajisjet adekuate** - vendet dhe impiantet me instalime, vegla, mjete pune, ku në mënyrë të përshtatshme trajtohen, ruhen, magazinohen dhe deponohen mbeturinat;

1.48. **Standardet e shërbimit** - standardet që aplikohen për shërbimet e menaxhimit të mbeturinave në përputhje me këtë ligj dhe aktet nënligjore të nxjerrura prej tij;

1.49. **Ministri** - ministri i Ministrisë së mjedisit dhe planifikimit hapësinor;

1.50. **Praktikat më të mira** - kushtet minimale të nevojshme për të përmbushur kërkesat e legjislacionit aktual.

1.51. **Teknikat më të mira të mundshme** - proceset më efektive dhe të zhvilluara mirë si dhe metodat e tyre të operimit, që tregojnë përshtatshmërinë praktike të teknikave të posaçme për të siguruar bazat për vlerat kufitare të shkarkimeve të caktuara për të parandaluar dhe/ose reduktuar shkarkimet dhe ndikimet në mjedis;

1.52. **Teknikat** - teknologjinë e përdorur dhe mënyrën në të cilën është projektuar, ndërtuar, mirëmbajtur, operuar dhe montuar procesi;

1.53. **Teknikat e mundshme** - janë ato teknika, të cilat janë zhvilluar në një shkallë të tillë që lejohen të zbatohen në sektorët përkatës të industrisë, në kushtet të tilla ekonomike dhe teknike praktike, duke marrë parasysh koston dhe avantazhet, se në mënyrë të arsyeshme janë të pranueshme për operatorin;

1.54. **Mbeturinat medicinale** - mbeturina të cilat krijohen gjatë kryerjes së shërbimeve medicinale;

1.55. **Qeveria** - Qeveria e Republikës së Kosovës;

1.56. **Interpretimi i përgjithshëm** - çdo shprehje që është e përdorur në këtë ligj dhe në direktivat e Këshillit të Evropës do ta ketë kuptimin që është dhënë me legjislacionin e BE – së, përveç nëse në mënyrë të qartë, interpretimi i tij përdoret në mënyrë tjetër;

1.57. **ADR** - Marrëveshja Evropiane mbi transportin ndërkombëtar rrugor të mallrave të rrezikshme;

1.58. **BE** - Bashkimi Evropian;

1.59. **MSH** - Ministria e Shëndetësisë;

1.60. **MBPZHR** - Ministria e bujqësisë, pylltarisë dhe zhvillimit rural;

1.61. **KE** - Komisioni Evropian (EC);

2. Shprehjet e cilës do gjini, të përdorura në këtë ligj nënkuptojnë edhe gjinitë e tjera dhe fjalët në numrin njëjës nënkuptojnë edhe numrin shumës dhe anasjelltas.

KREU II PARIMET PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE

Neni 5 Parimet për menaxhimin e mbeturinave

1. Parimi i menaxhimit të mbeturinave dhe zhvillimi i qëndrueshëm bëhet:

1.1. duke balancuar dhe harmonizuar objektivat e menaxhimit të mbeturinave me objektivat e zhvillimit të

qëndrueshëm ekonomik;

1.2. nëpërmjet zhvillimit të qëndrueshëm për menaxhimin e mbeturinave që ka për qëllim shfrytëzimin efikas të resurseve natyrore, zvogëlimin e sasisë së mbeturinave të prodhuara dhe alokimin e arsyeshëm të shpenzimeve të cilat mund të përballohen nga Qeveria dhe popullata e Republikës së Kosovës.

2. Parimi i afërsisë dhe vetë trajtimit.

2.1. Qeveria duhet të merr masa për krijimin e rrjetit të integruar dhe adekuat për objektet dhe pajisjet për trajtimin dhe deponimin e mbeturinave, duke marrë parasysh teknikat, TMM, apo teknikat e mundshme dhe teknologjitë që nuk kërkojnë shpenzime të mëdha;

2.2. qëllimi i këtij parimi është të mundësoj vetë trajtimin e mbeturinave duke marrë parasysh veçoritë gjeografike dhe nevojën për pajisje për lloje të veçanta të mbeturinave, gjithashtu duhet të mundësoj deponimin e mbeturinave në vendin më të afërt, duke përdorur metoda dhe teknologji të përshtatshme, në mënyrë që të sigurohet mbrojtja e mjedisit dhe shëndetit të njeriut.

3. Parimi i vigjilencës dhe parandalimit.

3.1. autoritetet publike kur është e nevojshme, ndërmarrin dhe inkurajojnë veprime parandaluese në menaxhimin e mbeturinave.

4. Parimi ndotësi paguan.

4.1. parimi ndotësi paguan korrespondon me parimet e paraqitura në Rekomandimin e Komisionit Evropian 75/436/EEC, për kalkulimin dhe ndarjen e kostos nga autoriteti publik për çështjet mjedisore kërkon që:

4.1.1. personi i cili zhvillon aktivitetet për menaxhimin e mbeturinave duhet të bëjë kompensimin e plotë të shpenzimeve për pasojat dhe dëmet e shkaktuara;

4.1.2. shpenzimet për krijimin, trajtimin dhe deponimin e mbeturinave, duhet të kalkulohen në çmimet e prodhimit dhe shërbimit.

5. Parimi për menaxhimin e mbeturinave i sistemuar sipas prioriteteve.

5.1. menaxhimin e mbeturinave bëhet me prioritet sipas hierarkisë:

5.1.1. parandalimi i krijimit të mbeturinave duke përfshirë edhe zvogëlimin e sasisë së mbeturinave të krijuara gjatë ciklit të prodhimit dhe veçorive të rrezikshme të mbeturinave;

5.1.2. përpunimi i mbeturinave i cili bëhet me metoda që mundësojnë ripërdorimin e plotë ose të pjesshëm të mbeturinave;

5.1.3. riciklimi i mbeturinave;

5.1.4. përpunimi dhe shfrytëzimi i mbeturinave - përfshirë kompostimin dhe shfrytëzimin e mbeturinave për përfitim të energjisë si dhe djegien pa përfitim të energjisë;

5.1.5. deponimin e mbeturinave, pa shkaktuar ndikime negative për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

6. Parimi i përgjegjësisë së prodhuesit dhe zotëruesit:

6.1. prodhuesit, shpërndarësit, shitësit dhe importuesit e mallrave që ndikojnë në shtimin e sasisë së mbeturinave, bartin përgjegjësi për mbeturinat e krijuara gjatë aktiviteteve të tyre;

6.2. prodhuesi dhe zotëruesi mban përgjegjësi më të madhe për shkak se mund të ndikojnë në cilësitë dhe ambalazhet e mallrave të prodhuara. Prodhuesi dhe zotëruesi gjithashtu është i detyruar që të kujdeset për zvogëlimin e krijimit të mbeturinave nga mallrat e prodhuara dhe të zhvillojë teknologjinë dhe tregun për prodhimin e produkteve të ripërdorshme dhe të riciklueshme;

6.3. ky parim ndërlidhet me konceptin e "parimit të përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit", ku prodhuesi

mban përgjegjësi për mbeturinat e krijuara në çdo fazë të zhvillimit të produktit dhe të ciklit jetësor të tij.

7. Parimi i sigurimit financiar.

7.1. Qeveria, detyron personat që të ndërmarrin veprime për menaxhimin e mbeturinave, të bëjnë sigurimin adekuat ose të paraqesin garancionin financiar, për t'i mbuluar detyrimet e mundshme.

8. Parimi për qasje të publikut në informata.

8.1. në pajtim me parimet e përfshira në Konventën e Aarhus-it, të gjithë personat kanë të drejtë edhe nëse nuk janë palë të involvuara, të kenë qasje në çfarëdo informate që ka të bëjnë me aktivitetet e menaxhimit të mbeturinave si dhe të drejtën dhe mundësinë e pjesëmarrjes në vendim marrje për mbeturina.

9. Parimi i mbrojtjes së të drejtave në gjykatë.

9.1. çdo person i cili konsideron se kërkesa e tij për informacion lidhur me mbeturina është refuzuar pa bazë apo nuk ka marr përgjigje nga autoritetet kompetente, ka të drejtë në mbrojtjen e të drejtave të tij pranë gjykatës kompetente.

KREU III LLOJET - KLASIFIKIMI DHE KARAKTERIZIMI I MBETURINAVE

Neni 6 Llojet e mbeturinave

1. Llojet e mbeturinave sipas këtij ligji janë:

- 1.1. mbeturinat komunale;
- 1.2. mbeturinat komerciale;
- 1.3. mbeturinat industriale;
- 1.4. mbeturinat medicinale.

2. Mbeturinat nga paragrafi 1. të këtij neni, varësisht nga ekspozimi i rrezikshmërisë janë:

- 2.1. mbeturinat inerte;
- 2.2. mbeturinat e parrezikshme;
- 2.3. mbeturinat e rrezikshme.

Neni 7 Klasifikimi i mbeturinave

1. Mbeturinat klasifikohen sipas katalogut shtetërorë të mbeturinave.

2. Katalogu shtetëror i mbeturinave është kompatibil me Katalogun Evropian të mbeturinave

3. Mbeturinat e rrezikshme klasifikohen sipas origjinës, veçorive dhe përmbajtjes nga e cila behët e rrezikshme.

4. Zotëruesi i mbeturinave është i detyruar që mbeturinat t'i klasifikon sipas mënyrës së përcaktuar në këtë ligj.

5. Personi nga paragrafi 4. i këtij neni është i detyruar të bënë verifikimin e përmbajtjes dhe karakteristikave të rrezikshme të mbeturinës, e cila sipas origjinës, përmbajtjes dhe veçorive mund të jetë mbeturinë e rrezikshme.

6. Ministri, me akt nënligjor nxjerr:

- 6.1. katalogun shtetërorë të mbeturinave;

- 6.2. listën e OECD për mbeturinat;
- 6.3. listën e kategorive të mbeturinave (Lista -Q);
- 6.4. listën e kategorive të mbeturinave të rrezikshme sipas origjinës dhe përmbajtjes (lista Y);
- 6.5. lista e komponentëve në mbeturina, prezenca e të cilave i bëjnë mbeturinat të rrezikshme (lista C);
- 6.6. vlerat kufitare të koncentrimeve për komponentët e rrezikshme në mbeturina në bazë të cilave përcaktohen karakteristikat e mbeturinave;
- 6.7. llojin dhe përmbajtjen e formës për raportimin për ekzaminimin e mbeturinave;
- 6.8. parametrat për caktimin e veçorive fiziko-kimike të mbeturinës së rrezikshme, e cila do të dërgohet për trajtim fizik dhe kimik;
- 6.9. parametrat për ekzaminimin e mbeturinës dhe shqyrtimin e aluatit dhe kullimit nga deponimi i realizuar i mbeturinave;
- 6.10. mënyrën dhe procedurën e klasifikimit të mbeturinave.

KREU IV DOKUMENTAT PËR PLANIFIKIMIN DHE MENAXHIMIN E MBETURINAVE

Neni 8 Dokumentet për planifikim

1. Dokumentet për planifikimin dhe menaxhimin e mbeturinave janë:
  - 1.1. strategjia e Republikës së Kosovës për menaxhimin e mbeturinave, këtu e tutje: Strategjia;
  - 1.2. plani i Republikës së Kosovës për menaxhimin e mbeturinave.
  - 1.3. plani komunal për menaxhimin e mbeturinave.
  - 1.4. planet për menaxhimin e mbeturinave nga zotëruesit e mbeturinave.
  - 1.5. planet për menaxhimin e mbeturinave nga personat e licencuar.
2. Dokumenti nga nën-paragrafi 1.2. duhet të jetë i harmonizuar me strategjinë. Dokumenti 1.3. duhet të jetë i harmonizuar me dokumentin 1.2, ndërsa dokumentet 1.4 dhe 1.5 duhet të harmonizohen me dokumentet 1.3, përderisa nuk menaxhohet me mbeturina të rrezikshme, përndryshe ato harmonizohen me dokumentin 1.2.

Neni 9 Strategjia

1. Strategjia përmban:
  - 1.1. përshkrimin dhe vlerësimin e gjendjes ekzistuese për menaxhimin e mbeturinave;
  - 1.2. qëllimet themelore dhe masat për menaxhimin e mbeturinave;
  - 1.3. masat që duhet të ndërmerren për menaxhimin e mbeturinave komunale, inerte dhe të parrezikshme;
  - 1.4. masat që duhet të ndërmerren për menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme;
  - 1.5. orientimet për përpunimin dhe trajtimin e mbeturinave në përputhje me parimet e mbrojtjes së mjedisit;
  - 1.6. orientimet për ruajtjen ose deponimin e sigurt të mbeturinave;

1.7. orientimet për sigurimin e masave dhe standardeve teknike, prodhuese dhe administrative për arritjen e qëllimeve për menaxhimin e mbeturinave.

1.8. nevojat afatgjata të Republikës së Kosovës në fushën e menaxhimit të të gjitha llojeve të mbeturinave sipas këtij ligji.

2. Strategjia do të mbështet në parimet e këtij ligji, para së gjithash në parimet e cekura në nenin 5, paragrafët 1, 2, 4, 5 dhe 6 të këtij ligji.

3. Strategjinë e harton Ministria në bashkëpunim me Ministrinë dhe autoritetet tjera kompetente për periudhë kohore dhjetë (10) vjeçare.

4. Strategjinë me propozim të Ministrisë e miraton Qeveria.

5. Strategjia rishqyrtohet së paku në pesë (5) vjet.

Neni 10

Plani i Republikës së Kosovës dhe komunave për menaxhimin e mbeturinave

1. Planin e Republikës së Kosovës për menaxhimin e mbeturinave e nxjerr Ministria.

2. Planin komunal për menaxhimin e mbeturinave e nxjerr Komuna.

3. Sipas nevojës dhe në marrëveshje, dy a më shumë komuna mund të nxjerrin planin e përbashkët lokal për menaxhimin e mbeturinave.

4. Ministria administron me mbeturinat e rrezikshme, në bashkëpunim me Komunitatet përkatëse.

5. Planet nga paragrafët 1. dhe 2. të këtij neni, nxirren për periudhë kohore prej pesë (5) vitesh dhe revidohen sipas nevojës.

6. Planet nga paragrafët 1. dhe 2. të këtij neni, duhet të përmbajnë:

6.1. sasinë dhe llojet e mbeturinave që pritet të krijohen dhe origjinën e mbeturinave të cilat do të shfrytëzohen, ose deponohen sipas planit, në vendin e caktuar;

6.2. sasinë dhe llojet e mbeturinave që pritet të krijohen dhe origjinën e mbeturinave të cilat do të pranohen prej komunave tjera;

6.3. sasinë dhe llojet e mbeturinave që pritet të krijohen dhe origjinën e mbeturinave të cilat do të dërgohen në komunitat tjera;

6.4. qëllimet që synohen të arrihen për reduktimin, ripërdorimin, trajtimin ose riciklimin e mbeturinave në territorin e përfshirë sipas planit;

6.5. sasinë e mbeturinave që ruhen dhe magazinohen përkohësisht në territorin e planifikuar;

6.6. programin për grumbullimin e mbeturinave komunale nga amvisëritë;

6.7. programin për mbledhjen, grumbullimin dhe ndarjen e mbeturinave të rrezikshme nga mbeturinat tjera, apo ndarjen e mbeturinave në lloje;

6.8. programin për mbledhjen, grumbullimin dhe ndarjen e mbeturinave komerciale;

6.9. programin për mbledhjen, grumbullimin dhe ndarjen e mbeturinave industriale;

6.10. propozimet për teknikat e mundshme për ripërdorimin dhe riciklimin e komponentëve të ndryshme nga mbeturinat komunale;

6.11. gjendjen dhe masat e ndërmarra për mbeturinat e veçanta;

- 6.12. programin për zvogëlimin e sasisë së mbeturinave të biodegradueshme që dërgohen në deponi dhe ambalazheve në mbeturinat komunale;
- 6.13. programet për ngritjen e vetëdijesimit dhe arsimimit të publikut, lidhur me menaxhimin e mbeturinave;
- 6.14. përshkrimin e lokacioneve për pajisjet dhe objektet për trajtimin dhe deponimin e mbeturinave duke përfshirë edhe kërkesat e nevojshme teknike për projektimin e objekteve të reja;
- 6.15. vlerësimin dhe kalkulimin e shpenzimeve për menaxhimin e mbeturinave si dhe burimet e mjeteve financiare, për realizimin e projekteve të planifikuara;
- 6.16. programet për reduktimin, trajtimin, riciklimin apo deponimin e llojeve të mbeturinave të veçanta;
- 6.17. programin dhe masat për eksportin, importin, kalimin tranzit ose bartjen e mbeturinave;
- 6.18. mundësinë për bashkëpunim, ndërmjet dy e më tepër komunave;
- 6.19. ndonjë çështje tjetër relevante.

7. Hartimi i planeve nga paragrafët 1. dhe 2. të këtij neni, bëhet në bashkëpunim me operatorët për ofrimin e shërbimeve të mbledhjes, grumbullimit, ruajtjes, trajtimit apo deponimit të mbeturinave, institucioneve të ndryshme ekonomike dhe përfaqësuesve nga organizatat joqeveritare si dhe institucionet profesionale-shkencore.

Neni 11

Plani i menaxhimit me mbeturina nga zotëruesi i mbeturinave

1. Për objektet dhe pajisjet për menaxhimin e mbeturinave, për të cilat sipas Ligjit, është e nevojshme të merret cilado nga lejet mjedisore, nxjerrët Plani për menaxhimin e mbeturinave i cili përmban:

- 1.1. dokumentacionin me shënimet për mbeturinat e prodhuara, që mund të ripërdoren dhe mbeturinat që i deponon vet personi;
- 1.2. masat e zbatuara nga personi, me qëllim të parandalimit të krijimit të mbeturinave, zvogëlimin të sasisë së mbeturinave në procesin e prodhimit, e veçanërisht zvogëlimin e sasisë së mbeturinave të rrezikshme;
- 1.3. ndarjen e mbeturinave të rrezikshme dhe mbeturinave të ripërdorshme, me qëllim të zvogëlimin të sasisë së mbeturinave të cilat duhet të deponohen;
- 1.4. zbatimin e masave dhe teknikave për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetin e njeriut;
- 1.5. përcaktimin e mënyrës për magazinimin, trajtimin, riciklimin dhe deponimin e mbeturinave;
- 1.6. çdo çështje tjetër relevante.

2. Plani nga paragrafi 1. i këtij neni e nxjerr pronari i pajisjes për periudhën pesë (5) vjeçare.

Neni 12

Plani i menaxhimit me mbeturina nga personat e licencuar

1. Operatorët të cilët duhet të pajisen me licencë për menaxhimin e mbeturinave, janë të detyruar të nxjerrin Planin e veprimit për menaxhimin e mbeturinave.

2. Plani i veprimit i operatorëve për menaxhimin e mbeturinave, përmban:

- 2.1. përshkrimin e lokacionit dhe identifikimin e burimit të rrezikut, operimet dhe metodat për menaxhimin e mbeturinave, llojet e lejuara të mbeturinave, orët e punës;
- 2.2. përgatitjen teknike të objekteve dhe pajisjeve për parandalimin dhe kontrollimin e ndotjes, sistemi i drenazhimit për ujërat e ndotura, sistemi për trajtimin e ujërave të ndotura dhe sistemi i pastrimit të gazrave

nga objektet dhe pajisjet;

2.3. infrastrukturën e lokacionit - rryma, uji, kanalizimi, rruga dhe rrethoja;

2.4. kryerjen e veprimtarive në objekte dhe pajisje, kontrollimin e mbeturinave nga proceset, kontrollin e rrjedhave potenciale, mbrojtjen nga zjarri, pranimin e mbeturinave dhe zbatimin e procedurave për kontroll, marrjen e mostrave dhe analizimin e mbeturinave, matjen e sasisë së mbeturinave, magazinimin e mbeturinave të rrezikshme, procesin e trajtimit të mbeturinave të rrezikshme, pajisjet dhe veprimet me to;

2.5. kontrollimin, mbikëqyrjen dhe njoftimin për përbërjen e mbeturinave, kontrollimin e emisioneve të gazrave, ujërave të ndotura, dhe përcjelljen e kushteve meteorologjike;

2.6. menaxhimin dhe mbikëqyrjen e kushteve të punës në objekte dhe pajisje, kontrollimin dhe njoftimin për pluhurin dhe thërmirat e suspenduara, kundërmimet, zhurma, pengimin e qasjes së kafshëve dhe shpezëve, kontrollin e bartjes së mbeturinave nga personat e paautorizuar;

2.7. dokumentacionin e nevojshëm për lokacionin;

2.8. çdo çështje tjetër relevante

3. Plani i menaxhimit të deponive, duhet të përmbajë:

3.1. përshkrimin e karakteristikave të lokacionit dhe identifikimin e burimeve të rrezikut gjatë menaxhimit të mbeturinave, llojet e mbeturinave të lejuara për deponim dhe orët e punës;

3.2. përgatitjen e lokacionit me pajisjet për parandalimin dhe kontrollimin e ndotjes, ngritjen e sistemit të drenazhimit të ujërave sipërfaqësore dhe kulluese, mundësitë për trajtimin e gazrave nga deponia, mirëmbajtjen dhe mbrojtjen e shtresës përfundimtare për mbulimin e mbeturinave dhe rehabilitimin e vendeve të ndotura;

3.3. infrastrukturën e deponisë për mbeturina – rryma, uji, kanalizimi, rruga dhe rrethoja;

3.4. zhvillimin e punëve në deponi, kontrollin e mbeturinave, kontrollin e kullimit, mbrojtjen nga zjarri në deponi, pranimin e mbeturinave dhe procedurat për kontroll, marrjen e mostrave dhe bërjen e analizave të ndryshme të mbeturinave, matjen e sasisë së mbeturinave, shkarkimin, shtrirjen, ngjeshjen e mbeturinave dhe mbulimin e mbeturinave;

3.5. mbikëqyrjen e vazhdueshme, kontrollimin e ndotjes dhe njoftimin për kontrollimin e gazrave të deponisë, përbërjen e mbeturinave, kontrollimin për ujërat e ndotura dhe incizimin e kushteve meteorologjike;

3.6. menaxhimin dhe mbikëqyrjen e kushteve në deponi, kontrollimin, monitorimin dhe njoftimin për: pluhurin dhe thërmirat e suspenduara, kundërmimet, zhurmën, kafshët dhe shpezët që kanë qasje në deponi, kontrollimin e shkarkimit, shtresimit, kompaktimit dhe mbulimit të mbeturinave;

3.7. dokumentacionin e nevojshëm për lokacionin;

3.8. çdo çështje tjetër relevante.

4. Planin e veprimit për menaxhimin e mbeturinave, operatorët e nxjerrin për periudhën tre (3) vjeçare.

KREU V AUTORITETET PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE

Neni 13 Autoritetet kompetente për administrimin e mbeturinave

1. Autoritete kompetente për administrimin e mbeturinave janë:

1.1. Ministria dhe ;

1.2. Komunat

Neni 14 **Përgjegjësitë dhe detyrat e Ministrisë dhe institucionet tjera relevante**

1. Kompetencat e Ministrisë për zbatimin e dispozitave të këtij ligji janë:

- 1.1. përcaktimi i politikave të përgjithshme, hartimi i Strategjisë, akteve ligjore që rregullojnë menaxhimin e mbeturinave dhe rregullimin e sektorit për menaxhimin e mbeturinave në Republikën e Kosovës;
- 1.2. nxjerrja e Planit të veprimit për menaxhimin e mbeturinave sipas nenit 10 të këtij ligji;
- 1.3. Ministria është përgjegjëse për zbatimin e Strategjisë dhe planit të Republikës së Kosovës për menaxhimin e mbeturinave.
- 1.4. lëshimin e licencës për menaxhimin e mbeturinave dhe mbajtja e evidencës në regjistrin për licencë;
- 1.5. dhënia e lejeve për import, eksport dhe kalim tranzit të mbeturinave;
- 1.6. Për menaxhim të mbeturinave ka drejt të licencohet çdo person i cili plotëson kushtet për menaxhim me mbeturina sipas këtij ligji.
- 1.7. krijimin e bazës së shënimeve dhe sistemit informativ për menaxhimin e mbeturinave nga Agjencia për mbrojtjen e mjedisit të Kosovës në harmoni me legjislacionin mjedisor;
- 1.8. hartimin e raporteve për menaxhimin e mbeturinave në Republikën e Kosovës nga Agjencia për mbrojtjen e mjedisit i Kosovës;
- 1.9. zbatimi i marrëveshjeve në sferën e bashkëpunimit ndërkombëtar për menaxhimin e mbeturinave;
- 1.10. marrja e masave të nevojshme për të siguruar, që brenda territorit të Republikës së Kosovës mbeturinat të menaxhohen nga personat e licencuar dhe në objekte të lejuara;
- 1.11. mbulimin e shpenzimeve administrative dhe shpenzimeve për menaxhimin e mbeturinave të rrezikshme dhe mbeturinave të tjera të cilat nuk janë në kompetencë të komunës dhe zotëruesi i tyre nuk është i njohur;
- 1.12. të merr pjesë në monitorimin e asgjësimit të mbeturinave nga bimët narkotike dhe substancat narkotike të konfiskuara, në bashkëpunim me institucionet kompetente;
- 1.13. Ministria në koordinim me Ministrinë e shëndetësisë dhe Ministrinë e bujqësisë, pylltarisë dhe zhvillimit rural, do të përshkruan në detaje mënyrën e menaxhimit të mbeturinave medicinale, respektivisht veterinare.
- 1.14. me MPB bënë koordinimin në fushën e mbrojtjes dhe shpëtimit nga fatkeqësitë natyrore e të tjera dhe sipas nevojës cakton anëtarët pjesëmarrës në komisionin për vlerësimin e gjendjes apo dëmeve eventuale nga mbeturinat.

2. Në bazë të dispozitave të Ligjit për ndërmarrjet publike dhe këtij ligji, ministria e zhvillimit ekonomik, në marrëveshje me Komunat përkatëse përcakton tarifën për deponimin e mbeturinave komunale në deponitë e caktuara.

3. Tarifën për deponimin e mbeturinave komunale i caktojnë Komunat.

4. Në bazë të dispozitave të këtij ligji, Policia e Republikës së Kosovës bashkëpunon me agjencionet dhe organizatat e vendeve tjera për identifikimin, luftimin dhe parandalimin e veprimeve të ndaluara dhe keqpërdorimit të mbeturinave.

5. Në bazë të dispozitave të këtij ligji, Dogana e Republikës së Kosovës, kryen kontrollin, evidentimin dhe mbikëqyrjen e importit, eksportit dhe kalimit transit të mbeturinave, mban evidencë për shkeljet doganore dhe bashkëpunon me Ministrinë.

6. Ushtron mbikëqyrjen dhe kontrollin e zbatimit të masave dhe veprimtarive për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 15 **Përgjegjësitë dhe detyrat e komunës**

1. Përgjegjësitë dhe detyrimet e komunës për zbatimin e dispozitave të këtij ligji janë:

1.1. krijimi i sistemit për menaxhimin e mbeturinave bazuar sipas parimit të hierarkisë për a menaxhimin e mbeturinave për territorin e tyre, hartimi i planit lokal të veprimit për menaxhimin e mbeturinave, sipas nenit 10 të këtij ligji dhe krijimi i kushteve për zbatimin e tij;

1.2. plani komunal për menaxhimin e mbeturinave duhet të jetë në harmoni me planin nacional;

1.3. përgjegjës për zbatimin e planeve komunale janë Komunat;

1.4. të hartoj raportin vjetor për menaxhimin e mbeturinave Raporti vjetor duhet dorëzuar në Ministri, deri më 31 mars të vitit vijues;

1.5. rregullimi i përgjegjësive dhe detyrimeve për kryerjen e shërbimeve për menaxhimin e mbeturinave, zbatimi i tyre organizimin dhe menaxhimin e mbeturinave në territorin e tyre;

1.6. mirëmbajtja dhe përkujdesja për sistemin e informimit të publikut dhe raportimit për kryerjen e punëve të përcaktuara me këtë ligj, si dhe aktet tjera ligjore për menaxhimin e mbeturinave;

1.7. duke zbatuar procedurat e prokurimit, përzgjedh personat e licencuar për mbledhjen, grumbullimin, magazinimin dhe transportin e mbeturinave: inerte, komunale, komerciale, të vëllimshme, dhe mbeturinat nga ndërtimet dhe demolimet e objekteve ndërtimore brenda territorit të tyre;

1.8. komuna cakton tarifat dhe mënyrën e inkasimit të mjeteve financiare për shërbimet komunale.

1.9. evidentimi i vendeve të ndotura në territorin e tyre, hartimi i projekteve për sanimin e tyre me shënime për lokacionin, karakteristikat hapësinore gjeometrike, lloji i ndotjes, sasia e mbeturinave, afatet për përmirësimin e gjendjes dhe shënime të tjera me rëndësi për realizimin e projekteve.

2. Dy apo më shumë komuna, kur është interesi i tyre, mund të bëjnë marrëveshje për menaxhimin e mbeturinave.

3. Komuna ushtron mbikëqyrjen dhe kontrollin e masave dhe veprimeve gjatë menaxhimit të mbeturinave në territorin e vet, përmes inspektorit komunal për mjedis.

4. Me kërkesë të Ministrisë, komuna jep informacionet dhe rekomandimet e kërkuara lidhur me menaxhimin e mbeturinave.

5. Komuna është e detyruar të sigurojë largimin dhe përkujdesjen e mbeturinave të cilat janë hedhur në hapësira publike ose jashtë deponive të mbeturinave në territorin e saj.

6. Nëse personi përgjegjës për menaxhimin e mbeturinave në pajtim me përgjegjësitë ligjore nuk përkujdeset për mbeturinat e hedhura nga personi i pa njohur, përgjegjësinë për ato mbeturina e bartë komuna.

7. Komuna nxjerr akte nënligjore me të cilat, rregullon funksionimin e organit kompetent komunal dhe standardet e shërbimit për menaxhimin e mbeturinave.

8. Pa prejjudikuar paragrafët 1. deri 7. të këtij neni, kryerja e shërbimeve publike dhe ofrimi i infrastrukturës publike në fushën e menaxhimit të mbeturinave komunale është kompetencë ekskluzive e komunave në pajtim me Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale.

KREU VI PËRGJEGJËSITË DHE DETYRIMET PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE

Neni 16 Përgjegjësitë dhe detyrimet e zotëruesit të mbeturinave

1. Mbledhjen, grumbullimin, transportimin, trajtimin, përpunimin, magazinimin, riciklimin dhe deponimin e mbeturinave e bënë vetëm personi i licencuar.
2. Zotëruesi i mbeturinave nuk mund të bartë te personi tjetër kompetencat për menaxhimin e mbeturinave, nëse ai nuk është i licencuar.
3. Zotëruesi i mbeturinave informon autoritetin kompetent në rast të humbjes, shkapërderdhjes, rrjedhjes, aksidentit ose ndonjë veprim tjetër me mbeturinat të cilat kanë ndikim në ndotjen e mjedisit.
4. Zotëruesi i mbeturinave duhet të regjistrohet në regjistrin për menaxhimin e mbeturinave.
5. Zotëruesi i mbeturinave është përgjegjës për shpenzimet e menaxhimit me mbeturina derisa ato nuk i dorëzon te personi i licencuar.
6. Nëse zotëruesi i mbeturinave është prodhuesi apo operatori, është i detyruar të hartoj planin sipas nenit 11 dhe 12 të këtij ligji.
7. Ministria, me akt nënligjor, përcakton detyrat dhe përgjegjësitë e zotëruesit të mbeturinave.

Neni 17 Përgjegjësitë dhe detyrimet e prodhuesit dhe importuesit të produkteve

1. Prodhuesi i produkteve detyrohet të përdorë teknikën dhe të zhvillojë prodhimtarinë në formën me të cilën sigurohet shfrytëzimi racional i resurseve natyrore, materialeve, energjisë, të mundëson ripërdorimin dhe riciklimin e produkteve si dhe ambalazheve të tyre gjatë tërë ciklit jetësorë të produktit.
2. Prodhuesi i mbeturinave dhe importuesi i mallrave me potencial për krijimin e mbeturinave janë përgjegjës për menaxhim me mbeturinat e krijuara nga produktet e tij.
3. Ministria me akt nënligjor, përcakton përgjegjësitë dhe detyrimet e prodhuesit dhe importuesit të produkteve nga paragrafi 1. i këtij neni.

Neni 18 Përgjegjësitë dhe detyrimet e prodhuesit të mbeturinave

1. Prodhuesi i mbeturinave është i detyruar që të:
  - 1.1. nxjerr dhe të implementoj planin operativ për menaxhimin e mbeturinave nga neni 11 dhe 12 të këtij ligji;
  - 1.2. pajiset me dokumentacion përkatës për përcaktimin e veçorive të rrezikshme të mbeturinave nga laborator i autorizuar;
  - 1.3. mbledh dhe klasifikoj mbeturinat, varësisht nga mënyra e trajtimit të tyre;
  - 1.4. ruaj dhe magazinon mbeturinat në vend të sigurt, duke ndërmarr masat për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve negative në mjedis dhe shëndetin e njeriut;
  - 1.5. dorëzoi mbeturinat personave të licencuar për trajtimin dhe deponimin e mbeturinave;
  - 1.6. mbaj dhe ruaj evidencën në regjistrin për mbeturinat të cilat i krijon, dorëzon, trajton dhe deponon;
  - 1.7. autorizoj personin e kualifikuar për punët profesionale;
  - 1.8. hartoj raportin vjetor për menaxhimin e mbeturinave të cilin në afatin e caktuar ia dorëzon organit

kompetent;

1.9. lejoj qasje të lirë organit kompetent të kontrollojë dhe mbikëqyr lokacionin, objektet, impiantet, pajisjet dhe të inspektoj dokumentacionin për menaxhimi e mbeturinave.

2. Prodhuesi i mbeturinave i bartë shpenzimet për mbledhjen, transportin, trajtimin dhe deponimin e mbeturinave.

3. Prodhuesit e mbeturinave komunale të shtëpive i bartin shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave sipas akteve të përcaktuara nga komuna, për shërbimet komunale.

Neni 19 **Përgjegjësitë dhe detyrimet e transportuesit të mbeturinave**

1. Transportuesit e mbeturinave duhet të jenë të licencuar.

2. Personi i licencuar për transportimin e mbeturinave, detyrohet:

2.1. të bëjë transportimin e mbeturinave, në bazë të kushteve të përcaktuara me licencë për transportimin e mbeturinave;

2.2. t'i mundësojë organit kompetent qasje të lirë, për kryerjen e mbikëqyrjes dhe kontrollimit të automjetit, barrës së ngarkuar dhe dokumentacionit përcjellës;

2.3. të mbajë evidencën në regjistrin për çdo transport të mbeturinave dhe të ofroj informacione lidhur me transportimin e mbeturinave sipas dispozitave të këtij ligji dhe akteve nënligjore të nxjerra prej tij.

3. Ministria, me akt nënligjor, përcakton kushtet e licencimit, si dhe detyrat dhe përgjegjësitë e transportuesit të mbeturinave.

Neni 20 **Përgjegjësitë dhe detyrimet e operatorit për trajtimin dhe përpunimin e mbeturinave**

1. Detyrimet e operatorit për trajtimin e mbeturinave janë:

1.1. operatori duhet të jete i licencuar.

1.2. të hartoj planin për menaxhimin e mbeturinave në impiantin për trajtim dhe/apo përpunim, sipas nenit 12 të këtij ligji dhe të siguroj zbatimin e tij;

1.3. të kryej aktivitetet për trajtimin e mbeturinave në përputhje me kushtet e përcaktuara në licencë;

1.4. të menaxhoj impiantet, pajisjet dhe aparaturat për trajtimin e mbeturinave, në harmoni me udhëzimet dhe standardet teknike;

1.5. të mbaj dhe ruaj evidencën në regjistrin për mbeturina në pajtim me dispozitat e këtij ligji;

1.6. t'i lejoj qasje të lirë organit kompetent për kontrollin dhe mbikëqyrjen e lokacionit, objektit, impiantit, pajisjeve dhe të kontrolloj dokumentacionin për menaxhimin e mbeturinave;

1.7. të autorizoj personin e kualifikuar për kryerjen e punëve profesionale;

1.8. në rast aksidenti, menjëherë të njoftoj organin kompetent, në përputhje me ligj.

2. Ministria, me akt nënligjor, përcakton rregullat dhe kushtet e licencimit.

Neni 21 **Detyrimet dhe përgjegjësitë e operatorit në deponi të mbeturinave**

1. Detyrimet dhe përgjegjësitë e operatorit të deponisë së mbeturinave janë:

- 1.1. operatoret duhet te licencohen.
  - 1.2. të nxjerr dhe zbatoj planin operativ për menaxhimin e mbeturinave në deponi, sipas nenit 12 të këtij ligji;
  - 1.3. të deponoj mbeturinat, në bazë të kushteve të përcaktuara në licencë;
  - 1.4. t'i lejoj qasje të lirë organit kompetent që të inspektoj dhe mbikëqyrë deponinë dhe të kontrollojë dokumentacionin e deponisë;
  - 1.5. të autorizoj personin e kualifikuar për kryerjen e punëve profesionale;
  - 1.6. të mbaj dhe ruaj evidencën në regjistrin për mbeturinat në pajtim me dispozitat e këtij ligji;
  - 1.7. në rast aksidenti, menjëherë të njoftoj organin kompetent, në përputhje me ligj.
2. Operatori i deponisë është i detyruar të refuzoj pranimin e mbeturinave të cilat nuk mund t'i deponoj, sipas kushteve të përcaktuara në licencë.
3. Ministria, me akt nënligjor, përcakton rregullat dhe kushtet e administrimit të mbeturinave.

KREU VII AKTIVITETET PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE

Neni 22 Organizimi i menaxhimit të mbeturinave

1. Menaxhimi i mbeturinave organizohet në atë mënyrë që mos të paraqiten dëme dhe rreziqe për mjedisin dhe shëndetin e njeriut, në pajtim me këtë ligj.
2. Menaxhimi i mbeturinave behët nga personat e licencuar.
3. Personat nga paragrafi 2. i këtij neni mund të jenë institucionet, kompanitë publike ose private të regjistruara sipas ligjit, të cilët shërbimet për palën tjetër për menaxhimin e mbeturinave e kryejnë në bazë të kontratës.
4. Menaxhimi i mbeturinave, ndërtimi, shfrytëzimi dhe mirëmbajtja e impianteve dhe objekteve për menaxhimin e mbeturinave mund të epet në formën e partneritetit publiko-privat sipas ligjit.
5. Ekzaminimi i mbeturinave duhet të behët në laboratorët e akredituara nga autoriteti kompetent.
6. Ministri mund të merr vendime për masa shtesë për menaxhimin e llojeve të caktuara të mbeturinave nëse:
  - 6.1. mbeturinat dhe veprimet me mbeturina mund të rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut.
  - 6.2. ekzistojnë kërkesa plotësuese për zbatimin e dispozitave nga marrëveshjet ndërkombëtare të cilat janë detyruese për Republikën e Kosovës.

Neni 23 Objektet dhe impiantet për menaxhimin e mbeturinave

1. Zotëruesi, për objektin dhe impiantin për menaxhimin e mbeturinave, pajiset me leje përkatëse sipas ligjit.
2. Ndërtimi dhe funksionimi i objektit dhe impiantit për menaxhimin e mbeturinave, duhet të behët në përputhje me dispozitat ligjore dhe të përmbushin standardet teknike për veprimtaritë që licencohen.
3. Një a më shumë komuna, me marrëveshje, mund të caktojnë dhe shfrytëzojnë lokacionin në territorin e tyre, për ndërtimin e objekteve dhe impianteve sipas paragrafit 1. të këtij neni.
4. Në qoftë se komunat nuk mund të arrijnë marrëveshjen, për caktimin e lokacionit të përbashkët për menaxhimin e mbeturinave, vendimin e merr Ministria.

Neni 24 **Parandalimi i krijimit të mbeturinave**

1. Menaxhimi i mbeturinave organizohet në atë mënyrë që prodhuesit dhe zotëruesit e mbeturinave të parandalojnë dhe reduktojnë prodhimin e mbeturinave për parandalimin e ndotjes së mjedisit dhe mbrojtjen e shëndetit të njeriut në pajtim me këtë ligj.
2. Për menaxhimin e mbeturinave përpilohen procedura dhe programe në të cilat përcaktohen masat për parandalimin e krijimit të mbeturinave, të cilat integrohen në planet sipas neneve 10, 11 dhe 12 të këtij ligji.
3. Në programet nga paragrafi 2. i këtij neni përcaktohen qëllimet dhe masat për parandalimin e krijimit të mbeturinave për të ndërprerë lidhjen ndërmjet rritjes së ndikimit të mbeturinave në mjedis, krahasuar me rritjen ekonomike.
4. Masat e përcaktuara në paragrafin 3. të këtij neni duhet vlerësuar nga aspekti i përfitimeve sipas masave të përcaktuara në Shtojcën IV të këtij ligji.

Neni 25 **Mbledhja, grumbullimi dhe transportimi i mbeturinave**

1. Personi i licencuar për mbledhjen, grumbullimin dhe transportimin e mbeturinave, mbledh dhe grumbullon mbeturinat prej prodhuesit dhe zotëruesit dhe i transporton deri tek objekti në të cilin bëhet menaxhimi i mbeturinave.
2. Mbeturinat e rrezikshme, paraprakisht klasifikohen sipas llojeve, mbledhen, grumbullohen dhe transportohen.
3. Nëse ndotja ndodhë gjatë transportimit të mbeturinave, transportuesi është i detyruar që vendin e ndotur ta kthejë në gjendje të mëparshme.
4. Nëse mbeturina e transportuara, nuk pranohet në vendin e destinuar, transportuesi duhet ta kthejë mbeturinën në vendin ku është marrë.

Neni 26 **Trajtimi i mbeturinave**

1. Trajtimi i mbeturinave bëhet në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe kushteve të përcaktuara në licencë.
2. Trajtimi i mbeturinave bëhet sipas metodave fiziko-kimike, biologjike dhe termike.
3. Trajtimi i mbeturinave bëhet sipas parimeve dhe prioriteteve për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 27 **Trajtimi fiziko-kimik**

1. Trajtimi fiziko-kimik i mbeturinave përfshinë metodat: neutralizimin, mineralizimin, sodifikimin ose krypëzimin, oksidimin, reduktimin, absorbimin dhe adsorbimin, destilimin, shkëmbimi jonik, osmozën reverzibile dhe procese të tjera fiziko-kimike, nëpërmjet të të cilave bëhet zvogëlimi i karakteristikave të rrezikshme të mbeturinave.
2. Trajtimi i mbeturinave sipas paragrafit 1. të këtij neni bëhet në bazë të kushteve të përcaktuara në licencë.

Neni 28 **Trajtimi biologjik**

1. Trajtimi biologjik i mbeturinave është proces i zbrërthimit të mbeturinave organike të biodegradueshme me qëllim të përfitimit të materialeve të dobishme, energjisë dhe zvogëlimit të ndikimeve negative në mjedis.
2. Trajtimi biologjik i mbeturinave sipas paragrafit 1. të këtij neni bëhet me metodën e zbrërthimit aerob ose anaerob për përfitimin e kompostit ose energjisë.
3. Trajtimi i mbeturinave sipas paragrafit 1. të këtij neni bëhet në bazë të kushteve të përcaktuara në licencë.

Neni 29 **Trajtimi termik**

1. Trajtimi termik i mbeturinave bëhet në bazë të dispozitave të këtij ligji dhe kushteve të përcaktuara në licencë.
2. Trajtimi termik i mbeturinave bëhet në impiante të cilat janë të projektuara, ndërtuara dhe të pajisura në bazë të këtij ligji dhe ligjeve tjera.
3. Djegia e mbeturinave bëhet për përfitimin e energjisë vetëm në rastet kur djegia është ekonomiksht e arsyeshme dhe kur energjia shtesë për djegien e mbeturinave përdorët vetëm për të nisur djegien ose kur mbeturinat shfrytëzohen si karburante.
4. Zotëruesi, para se t'i djeg mbeturinat, siguron ekzaminimin e veçorive të rrezikshme të mbeturinave.
5. Operatori i impiantit nga paragrafi 2. i këtij neni, para se t'i djeg mbeturinat verifikon mbeturinat e pranuar për djegie, se cilit lloj i përkasin mbeturinat, sasinë dhe veçoritë e tyre, kontrollon dokumentacionin përcjellës dhe sipas nevojës bënë mostrimin dhe ekzaminimin e mbeturinave.
6. Operatori në impiantin për djegien e mbeturinave është i detyruar të ruaj mostrat e mbeturinave së paku dy (2) muaj pas djegies së mbeturinave.
7. Qeveria me akt nënligjorë përcakton kushtet dhe kriteret për trajtim termik, kriteret për caktimin e lokacionit për impiant, kushtet teknike dhe teknologjike për projektimin, ndërtimin pajisjeve dhe kushtet e punës së impiantit si dhe çështje të tjera të rëndësishme për funksionimin e impiantit për trajtimin termik të mbeturinave.

Neni 30 **Ripërdorimi dhe përpunimi i mbeturinave**

1. Mbeturinat, kur ka mundësi duhet të ripërdoren apo përpunohen si lëndë e parë sekondare dhe si lëndë për përfitimin e energjisë.
2. Mbeturinat që shfrytëzohen si lëndë e parë sekondare, mblidhen, transportohen dhe magazinohen të klasifikuara sipas llojeve.
3. Produktet e përfituara nga përpunimi i mbeturinave, duhet të mos shkaktojnë ndikime negative në mjedis dhe për shëndetin e njeriut.
4. Mbeturinat që mund të ripërdoren dhe përpunohen, nuk duhet të digjen ose deponohen, pa lejen e Ministrisë, me përjashtim të mbeturinave për të cilat ekziston arsyeshmëria ekonomike dhe të cilat nuk e rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

Neni 31 **Riciklimi i mbeturinave**

1. Mbeturinat, kur është e mundur riciklohen me qëllim që të përdorën si lëndë e parë sekondare.
2. Mbeturinat e ricikluara të cilat përdoren si lëndë e parë sekondare, mblidhen, klasifikohen në lloje, transportohen dhe magazinohen.
3. Ndalohet përzierja e mbeturinave të rrezikshme me lloje të tjera të mbeturinave.
4. Produktet e përfituara gjatë riciklimit të mbeturinave, duhet të mos shkaktojnë ndikime negative në mjedis dhe për shëndetin e njeriut.
5. Mbeturinat që mund të riciklohen nuk mund të deponohen ose digjen pa lejen e Ministrisë, me përjashtim të mbeturinave për të cilat ekziston arsyeshmëria ekonomike dhe të cilat nuk e rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

Neni 32 **Magazinimi i mbeturinave**

1. Mbeturinat magazinohen në vende tekniksht të përgatitura për ruajtjen e përkohshme të mbeturinave.

2. Mbeturinat që ruhen përkohësisht, klasifikohen sipas llojeve dhe veçorive të tyre.
3. Mbeturinat e rrezikshme ruhen në magazina të veçanta për mbeturina të rrezikshme.
4. Afati për ruajtjen e përkohshme të mbeturinave nuk mund të jetë më i gjatë se tre (3) vite.

Neni 33 **Deponimi përfundimtar i mbeturinave**

1. Deponimi i mbeturinave në deponi bëhet sipas kushteve të përcaktuara me licencën për menaxhimin e mbeturinave dhe sipas standardeve për deponitë.
2. Mbeturinat, në varshmëri të karakteristikave të tyre, duhet të deponohen në deponitë e lejuara përkatëse, sipas paragrafit vijues.
3. Deponitë e mbeturinave ndahen në:
  - 3.1. deponi për mbeturinat e rrezikshme;
  - 3.2. deponi për mbeturinat jo të rrezikshme;
  - 3.3. deponi të mbeturinave inerte.
4. Qeveria, me akt nënligjor, përcakton kushtet për menaxhimin e deponive dhe licencimin e operatorit të deponive, procedurat e pranimit të mbeturinave, mënyrën e kontrollit të aktiviteteve, monitorimin e fazave operuese, procedurat e mbylljes dhe përkujdesjen pas mbylljes së deponive.
5. Qeveria me akt nënligjor, përcakton kriteret për zgjedhjen e lokacionit të deponive dhe kushtet teknike të cilat ato duhet plotësuar në varshmëri të destinimit të tyre, sipas paragrafit 3. të këtij neni.

Neni 34 **Menaxhimi i mbeturinave komunale**

1. Mbeturinat komunale duhet të mblidhen, grumbullohen trajtohen dhe menaxhohen në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe dispozitave tjera ligjore për rregullimin e veprimtarive komunale.
2. Komunat, me akt nënligjorë, përcaktojnë kushtet dhe rregullat për menaxhimin e mbeturinave nga sipërfaqet publike.
3. Mbeturinat komunale të përziera me mbeturina të rrezikshme, duhet të ndahen kur ekziston llogaria ekonomike, në të kundërtën konsiderohen mbeturina të rrezikshme.
4. Amvisëritë dhe prodhuesit tjerë të mbeturinave komunale detyrohen që mbeturinat e tyre t'i hedhin në vende të caktuara për grumbullimin e mbeturinave komunale, ndërsa mbeturinat e rrezikshme t'i ndajnë dhe t'i dorëzojnë në vendet e caktuara për to.
5. Komunat janë të detyruara të organizojnë sistemin për mbledhjen dhe grumbullimin e mbeturinave të vëllimshme.
6. Amvisëritë dhe prodhuesit tjerë të mbeturinave komunale, janë të detyruar të bëjnë ndarjen e mbeturinave në lloje, sipas kushteve të përcaktuara nga autoriteti kompetent, me qëllim të trajtimit dhe riciklimit të tyre.
7. Komunat me akt të veçantë, rregullojnë sistemin dhe kushtet për mënyrën e mbledhjes, ndarjes, përpunimit dhe riciklimit, orarin për mbledhjen e mbeturinave, llojin, numrin dhe mënyrën e shpërndarjes dhe vendosjes së kontejnerëve për mbeturina, mirëmbajtjen e vendeve ku grumbullohen mbeturinat dhe mënyrat për transportim të mbeturinave komunale.
8. Menaxhimi i mbeturinave komunale nga komuna duhet të bëhet përmes kontratave të veçanta me një apo më shumë operator publik ose privat të licencuar për menaxhimin e mbeturinave.
9. Dy e më shumë komuna me marrëveshje, sipas nenit 15 paragrafit 2. të këtij ligji, përcaktojnë të drejtat dhe

detyrimet lidhur me sigurimin e kushteve për menaxhimin e mbeturinave, për shfrytëzimin e objekteve për deponim, për përpunimin dhe magazinimin të mbeturinave, të drejtat dhe detyrimet e ndërmarrjeve publike për menaxhimin e mbeturinave, mënyrën e marrjes së vendimeve në rastet e ankesave për çështjet specifike që kanë të bëjnë me menaxhimin e mbeturinave, si dhe çështje tjera të rëndësishme për organizimin dhe menaxhimin e mbeturinave.

Neni 35 **Menaxhimi i mbeturinave të rrezikshme**

1. Mbeturinat e rrezikshme ndahen në bazë të karakteristikave të cilat i bëjnë ato të rrezikshme, në përputhje me Listën H, Shtojca III. e këtij ligji.
2. Qeveria, me propozimin e Ministrisë, me akt nënligjor, përcakton rregullat e grumbullimit, ndarjes në lloje, magazinimit, transportimit, trajtimit, deponimit, ambalazhimit dhe paketimit të mbeturinave të rrezikshme.
3. Ndalohet deponimi i mbeturinave të rrezikshme, pa u bërë trajtimi paraprak, me qëllim për të zvogëluar përqendrimin e komponentëve të dëmshme në mbeturina, zvogëlimin e veçorive të rrezikshme dhe zvogëlimin e sasisë dhe masës vëllimore të mbeturinave.
4. Ndalohet hollimi i mbeturinave të rrezikshme, me qëllim të shkarkimit të tyre në mjedis, përveç në rastet kur lejohet nga Ministria.
5. Ministria, me akt nënligjor, përcakton vlerat kufitare të përqendrimeve për komponentët e rrezikshme në mbeturina, sipas nenit 7 paragrafit 6. nën-paragrafi 6.5. dhe 6.6. të këtij ligji.

Neni 36 **Dokumentet përcjellëse gjatë bartjes së mbeturinave**

1. Bartja e mbeturinave deri në destinacionin e caktuar përcillet me dokumente të veçantë përveç mbeturinave komunale nga amvisëritë.
2. Prodhuesi apo zotëruesi i mbeturinave, duhet të ruaj një kopje të dokumentacionit përcjellës të mbeturinave të vërtetuar me shënimet e pranuesit të mbeturinave.
3. Kur prodhuesi apo zotëruesi i mbeturinave, në afat prej tridhjetë (30) ditë nuk e pranon dokumentin e vërtetuar nga pranuesi i mbeturinave, është i detyruar të inicioj procedurën e verifikimit për qarkullimin e mbeturinave si dhe të njoftojë menjëherë autoritetin kompetent.
4. Prodhuesi apo zotëruesi i mbeturinave, është i detyruar ta ruajë dokumentin përcjellës për bartjen të mbeturinave të rrezikshme, së paku pesë (5) vjet.
5. Përmbajtja, forma dhe mënyra e plotësimit të dokumentacionit përcjellës për mbeturina është përcaktuar në Shtojcën V. të këtij ligji.

Neni 37 **Dokumenti përcjellës për mbeturinat e rrezikshme**

1. Bartja e mbeturinave të rrezikshme përcjellët me dokument të veçantë.
2. Qeveria, me akt nënligjor sipas nenit 35 paragrafi 2, të këtij ligji përcakton përmbajtjen, numrin e kopjeve të dokumentit nga paragrafi 1. të këtij neni, procedurën e pranimi dhe dorëzimit të mbeturinave të rrezikshme nga personat kompetent.

Neni 38 **Menaxhimi i mbeturinave te veçanta**

1. Menaxhimi i mbeturinave te veçanta nga neni 4. paragrafi 1. nën-paragrafi 1.15. i këtij ligji, bëhet sipas metodave, të cilat nuk paraqesin rrezik për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.
2. Ministri ndërmerr masa shtesë për menaxhimin e mbeturinave të veçanta, nëse mbeturinat dhe çfarëdo veprimi me mbeturina rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

3. Qeveria është e detyruar të ndërmerr masa të shpejta për parandalimin e rrezikut, nëse vlerëson se ato mund të paraqesin rrezik për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

4. Sipas këtij ligji mbeturinat e veçanta janë:

- 4.1. vajrat e përdorura dhe mbeturinat me vajra;
- 4.2. bateritë dhe akumulatorët e shpenzuar;
- 4.3. gomat e vjetra dhe të shpenzuara;
- 4.4. mbeturinat nga ambalazhet dhe paketimet;
- 4.5. mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike;
- 4.6. gypat fluoreshent të cilët përmbajnë merkur;
- 4.7. mbeturinat që përmbajnë PCB dhe PCT;
- 4.8. mbeturinat që përmbajnë azbest;
- 4.9. automjetet e hedhura dhe mbeturinat e tyre;
- 4.10. mbeturinat nga demolimi dhe konstruktimi i objekteve ndërtimore;
- 4.11. mbeturinat biodegraduese;
- 4.12. mbeturinat medicinale dhe veterinare;
- 4.13. mbeturinat që përmbajnë materie organike të qëndrueshme ndotëse;
- 4.14. mbeturinat nga prodhimtaria e dioksidit të titanit;
- 4.15. mbeturina të lymit nga trajtimi i ujërave;
- 4.16. mbeturinat nga industria ekstraktive dhe minierave - mbeturinat, që krijohen gjatë hulumtimeve, nxjerrjes, trajtimit dhe magazinimit të resurseve minerale dhe nga aktiviteti i eksplotimit të gurit.

Neni 39

Menaxhimi i vajrave të përdorura dhe mbeturinat me vajra

1. Personat që menaxhojnë vajrat mbeturinë dhe mbeturinat me vajra duhet të pajisen me licencë.
2. Është e ndaluar që vajrat mbeturinë të derdhen në tokë, ujë, në rrjetin e ujërave të zeza, të magazinohen ose deponohen në vende të papërshtatshme dhe të përpunohen në pajisje të cilat ndotin ajrin, ujin dhe tokën.
3. Prodhuesit e vajrave mbeturinë janë të detyruar të sigurojnë dorëzimin e mbeturinave personave të licencuar për menaxhimin e vajrave të përdorura dhe mbeturinave me vajra.
4. Personat që mbledhin, magazinojnë dhe trajtojnë vajrat e përdorura dhe mbeturinat me vajra, duhet të mbajnë evidencën për to dhe shënimet sipas afatit ligjorë t'i dorëzojnë në Ministri.
5. Mbeturinat e vajrave ushqimore duhet të mblidhen, grumbullohen dhe t'i dorëzohen personit të licencuar për përpunimin dhe trajtimin e tyre.
6. Ministria, me akt nënligjor, përcakton kushtet dhe rregullat për menaxhimin e vajrave të përdorura dhe mbeturinat me vajra.

Neni 40

Menaxhimi i mbeturinave nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore

1. Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore duhet të jenë të licencuar.
2. Në bazë të dispozitave të këtij ligji, dhe akteve tjera, komunat caktojnë lokacionin për deponimin dhe nxjerrin rregulla për mënyrën e menaxhimit të mbeturinave nga ndërtimet dhe demolimet e objekteve ndërtimore në territorin e tyre.
3. Ministria me akt nënligjor, përcakton kushtet e përgjithshme dhe rregullat për menaxhimi mbeturinave nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore.

Nenin 41

Menaxhimi me Bateritë dhe akumulatorët mbeturinë

1. Personat të cilët menaxhojnë bateritë dhe akumulatorët mbeturinë duhet të jenë të licencuar.
2. Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve si dhe pajisjeve për mbajtjen dhe vendosjen e tyre janë të detyruar të vendosin udhëzimet të cilat përbëjnë klasifikimin në lloje, përmbajtjen e metaleve të rënda dhe mundësinë e riciklimit ose magazinimit.
3. Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve janë të detyruar të mbajnë dhe ruajnë evidencën për sasinë e prodhuar apo importuar të tyre.
4. Çdo zotërues i baterive apo akumulatorëve është i obliguar ti kthej ato te prodhuesi apo importuesi.
5. Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve janë të detyruar të marrin mbrapa bateritë dhe akumulatorët nga klientët e tyre.
6. Prodhuesit dhe importuesit e baterive dhe akumulatorëve janë të detyruar të dorëzojnë bateritë dhe akumulatorët mbeturinë, në vende të caktuara ose vetëm te personat e licencuar.
7. Ministria me akt nënligjorë, përcakton përmbajtjen dhe formën e shenjave për bateritë dhe akumulatorët mbeturinë, limitet për komponentët e dëmshme për mjedisin dhe shëndetin e njeriut si dhe mënyrën e menaxhimit.

Neni 42

Menaxhimi i gomave jashtë përdorimit dhe mbeturinat e gomës

1. Personat që menaxhojnë gomat jashtë përdorimit dhe mbeturinat e gomës, duhet të jenë të licencuar.
2. Prodhuesi dhe importuesi i të gjitha llojeve gomave duhet të mbaj evidencën për sasinë e prodhuar dhe importuar.
3. Personat që menaxhojnë me goma jashtë përdorimit dhe mbeturina të gomës duhet të mbaj evidencën, dhe shënimet për llojin dhe sasinë e mbledhur, trajtuar dhe deponuar si dhe t'i ruaj ato.
4. Zotëruesi i gomave jashtë përdorimit duhet ti kthej ato te prodhuesi, importuesi apo te personat e licencuar.
5. Shënimet nga paragrafët 2. dhe 3. i këtij neni, i dërgohen Ministrisë.
6. Ministri me akt nënligjor përcakton mënyrën e menaxhimit të gomave jashtë përdorimit dhe mbeturinave nga goma .

Neni 43

Menaxhimi i mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike

1. Personat që menaxhojnë mbeturinat elektrike dhe elektronike duhet të jenë të licencuar.
2. Mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike nuk duhet të përzihen me mbeturinat e llojeve tjera.
3. Ndalohet deponimi i mbeturinave elektrike dhe elektronike nëse më parë ato nuk janë trajtuar.

4. Mbeturinat e lëngëta nga pajisjet elektrike dhe elektronike duhet të grumbullohen të ndara dhe trajtohen në mënyrën e duhur.
5. Personat të cilët mbledhin mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike, pas pranimit lëshojnë dëshmi për mallin e pranuar dhe dorëzimin e tyre për ruajtje ose trajtim.
6. Personat të cilët mbledhin mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike mbajnë evidencën për sasinë e mbeturinave të prodhuara dhe pajisjet elektrike dhe elektronike të importuara.
7. Prodhuesit, importuesit dhe zotëruesit e mbeturinave elektrike dhe elektronike duhet dorëzuar ato tek personat e licencuar.
8. Ministri me akt nënligjor përcakton mënyrën për menaxhimin e mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike, listën e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe masat për ndalesat ose kufizimet për përdorimin e produkteve që përmbajnë komponentë të dëmshme për mjedisin.

Neni 44

Menaxhimi i mbeturinave nga gypat fluoroshent të cilët përmbajnë merkur

1. Menaxhimi i mbeturinave nga gypat fluoroshent bëhet nga personat e licencuar për menaxhimin e mbeturinave nga pajisjet elektrike dhe elektronike.
2. Mbeturinat nga gypat fluoroshent që përmbajnë merkur, mbliidhen të ndara.
3. Ndalohet deponimi i mbeturinave nga paragrafi 2. i këtij neni, pa e bërë trajtimin paraprak të tyre.
4. Zotëruesi i mbeturinave nga gypat fluoroshent që përmbajnë merkur është i detyruar t'i dorëzoj ato te personat e licencuar.
5. Personat të cilët mbledhin gypat fluoroshent që përmbajnë merkur duhet të mbajnë evidencën për sasinë e grumbulluar.
6. Ministri me akt nënligjorë, përcakton mënyrën e menaxhimit të mbeturinave nga gypat fluoroshent të cilët përmbajnë merkur.

Neni 45

Menaxhimi i PCB dhe PCT dhe mbeturinave me PCB dhe PCT

1. Personat që menaxhojnë PCB dhe PCT dhe mbeturinat me PCB dhe PCT, duhet të jenë të licencuar.
2. Mbeturinat që përmbajnë PCB dhe PCT, mbliidhen, grumbullohen dhe klasifikohen në lloje.
3. Ndalohet:
  - 3.1. përdorimi i PCB në transformatorë;
  - 3.2. ripërdorimi i mbeturinave me PCB dhe PCT;
  - 3.3. riciklimi i PCB dhe PCT nga mbeturinat e PCB dhe PCT.
4. Zotëruesi i pajisjes që përmban PCB dhe PCT më shumë se 5 dm³ lajmëroj pajisjen dhe të bëjë planin për ndërrimin e sajë, apo trajtimin ose deponimin.
5. Personat të cilët menaxhojnë PCB dhe PCT dhe mbeturinat me PCB dhe PCT mbajnë evidencë për sasinë e grumbulluar të PCB/PCT dhe mbeturinave me PCB dhe PCT.
6. Ministri me akt nënligjor, përcakton mënyrën e menaxhimit të PCB dhe PCT dhe mbeturinave me PCB dhe PCT.

Neni 46

Menaxhimi i mbeturinave që përmbajnë Materie Organike të Qëndrueshme Ndotëse –MOQN-

1. Personat që menaxhojnë mbeturinat që përmbajnë MOQN duhet të jenë të licencuar.
2. Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat që përmbajnë MOQN mbajnë evidencën për sasinë e grumbulluar dhe të trajtuar të tyre.
3. Ministri me akt nënligjor, përcakton mënyrën e menaxhimit mbeturinave që përmbajnë MOQN, përcakton listën e materieve me MOQN, vlerat kufitare të përqendrimit të materieve me MOQN të cilat mund të magazinohen ose të deponohen.

Neni 47

Menaxhimi i mbeturinave që përmbajnë azbest

1. Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat që përmbajnë azbest duhet të jenë të licencuar.
2. Mbeturinat që përmbajnë azbest mblidhen të ndara, paketohen, magazinohen ose deponohen në vendin e caktuar për këto lloje të mbeturinave, i cili duhet të jetë i shënuar.
3. Prodhuesi i produkteve nga azbesti dhe zotëruesi i mbeturinave që përmbajnë azbest është i detyruar që të ndërmerret të gjitha masat që fijen e azbestit dhe pluhuri, të mos emitohen në mjedis.
4. Zotëruesi i mbeturinave që përmbajnë azbest është i detyruar të mbajë evidencën dhe shënimet për sasinë e mbeturinave që i magazinon ose i deponon, dhe shënimet për këtë i dorëzon Ministrisë.
5. Ministri me akt nënligjor, përcakton mënyrën e paketimit, trajtimit dhe kushtet e kriteret për magazinimin ose deponimin e mbeturinave.

Neni 48

Menaxhimi i automjeteve mbeturinë

1. Personat që menaxhojnë automjetet mbeturinë duhet të jenë të licencuar.
2. Grumbullimi, demontimi dhe trajtimi i automjeteve mbeturinë bëhet në qendra për grumbullimin dhe trajtimin e këtyre mbeturinave.
3. Personat të cilët menaxhojnë automjetet mbeturinë mbajnë evidencën dhe shënimet për sasinë e grumbulluar dhe trajtuar të mbeturinave si dhe ndarjen e materialeve dhe komponentëve të rrezikshme për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.
4. Zotëruesit e automjeteve janë të obliguar që automjetet mbeturinë ti dorëzojnë vetëm te personat e licencuar për menaxhim me mbeturina.
5. Për dorëzimin e automjetit mbeturinë zotëruesi duhet të prezantoj librezën e automjetit mbeturinë, dhe pranon vërtetimin për dorëzimin e tij nga pranuesi në qendrën për trajtim ose demontim.
6. Ministri me akt nënligjor, përcakton mënyrën dhe procedurat për menaxhimin e automjeteve mbeturinë.

Neni 49

Menaxhimi i mbeturinave nga produktet medicinale humane dhe veterinare

1. Personat që menaxhojnë mbeturinat nga produktet medicinale duhet të jenë të licencuar.
2. Mbeturinat që krijohen gjatë dhënies së shërbimeve mjekësore ndahen sipas kategorisë të rrezikshme dhe parrezikshme.
3. Personat që menaxhojnë mbeturinat nga produktet medicinale duhet të hartojnë planin për menaxhimin e mbeturinave dhe caktojnë personin përgjegjës për menaxhimin e mbeturinave.
4. MSH përcakton përmbajtjen e planit për menaxhimin e mbeturinave nga produktet medicinale humane dhe

mënyrën për menaxhimin e këtyre mbeturinave.

5. MBPZHR përcakton përmbajtjen e planit për menaxhimin e mbeturinave nga produktet medicinale në veterinarin dhe mënyrën për menaxhimin e këtyre mbeturinave.

6. Ministria, në koordinim me Ministrin e shëndetësisë dhe MBPZHR, nxjerr aktet nënligjore për menaxhimin e mbeturinave medicinale humane, respektivisht veterinare.

Neni 50

Menaxhimi i mbeturinave nga prodhimitaria e dyoksidit të titanit

1. Në kuptim të këtij ligji, mbeturinat e dyoksidit të titanit janë të gjitha mbeturinat që krijohen gjatë procesit të prodhimit të dyoksidit të titanit, të cilat prodhuesi i trajton ose i deponon në harmoni me dispozitat e këtij ligji.

2. Personat që menaxhojnë mbeturinat e dyoksidit të titanit duhet të jenë të licencuar.

3. Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat e dyoksidit të titanit mbajnë evidencën dhe shënimet për sasinë grumbulluar, magazinuar, trajtuar, deponuar të mbeturinave dhe për komponentët e rrezikshme për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

4. Zotëruesi dhe prodhuesi i dyoksidit të titanit dhe mbeturinave nga dyoksidi i titanit është i detyruar të ndërmerr masat e mbikëqyrjes për operacionet e deponimit dhe kontrolloj dheun, ujin, ajrin në lokacionin ku është magazinuar, përdorur, trajtuar ose deponuar dyoksidi i titanit dhe mbeturinat e tije.

5. Ministri me akt nënligjor përcakton mënyrën dhe procedurën për menaxhimin mbeturinave nga dyoksidi i titanit.

Nenin 51

Menaxhimi i mbeturinave nga ambalazhet dhe paketimet

1. Personat që menaxhojnë mbeturinat nga ambalazhet dhe paketimet duhet të jenë të licencuar.

2. Materialet që përdoren për ambalazhe duhet të jenë të prodhuara dhe të dizajnuara në atë mënyrë që gjatë ciklit jetësorë të tyre të përmbushin kushtet për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut, kushtet për transport të sigurt të produkteve dhe menaxhimin të mbeturinave.

3. Ministri me akt nënligjor përcakton mënyrën dhe kushtet për menaxhimin e mbeturinave nga ambalazhet dhe paketimet.

Neni 52

Menaxhimi i mbeturinave të biodegradueshme

1. Personat që menaxhojnë mbeturinat e biodegradueshme duhet të jenë të licencuar.

2. Grumbullimi dhe trajtimi i mbeturinave të biodegradueshme bëhet nga personat sipas paragrafit 1. të këtij neni në qendrat për grumbullimin dhe trajtimin e tyre.

3. Personat të cilët menaxhojnë mbeturinat e biodegradueshme duhet të mbajnë evidencën dhe shënimet për sasinë e grumbulluar, trajtuar të mbeturinave dhe sasinë e kompostit apo gazit të përfituar.

4. Ministri me akt nënligjorë përcakton mënyrën dhe kushtet për menaxhimin e mbeturinave të biodegradueshme.

Neni 53

Menaxhimi i mbeturinave të lymit nga trajtimi i ujërave

1. Prodhuesi i lymit nga ujërat e zeza dhe ujërave të ndotura është i detyruar të mbaj evidencën për:

1.1. emrin, adresën e prodhuesit të lymit;

1.2. sasia e prodhuar ose e trajtuar të mbeturinave të lymit;

1.3. karakteristikat teknologjisë për proceset e zbatuara;

- 1.4. lokacionin që shfrytëzohet për mbeturinat e lymit.
2. Prodhuesi i lymit nga ujërat e zeza dhe ujërave të ndotura është i detyruar që organit kompetent komunal t'i prezantoj shënimet nga paragrafi 1. i këtij neni.
3. Lymi nga kanalizimi dhe trajtimi i ujërave të ndotura sipas këtij ligji mund të përdoret për:
  - 3.1. rikultivimit të tokave;
  - 3.2. rregullimin e tokave për përdorime të veçanta;
  - 3.3. kultivimin dhe rritjen e bimëve që nuk janë të dedikuara për ushqim dhe ushqim të kafshëve.
4. Mbeturinat nga lymi i kanalizimit dhe trajtimi i ujërave të ndotura nga paragrafi 3. i këtij neni, shfrytëzohet vetëm atëherë kur është bërë stabilizimi i tije dhe në të cilin janë zbatuar përpunimet e duhura biologjike, kimike, termike dhe përpunime tjera, me të cilat evitohen rreziku për mjedisin dhe shëndetin e njeriut.
5. Ministria, në koordinim me Ministrinë e Bujqësisë, nxjerr aktin nënligjor me të cilin përcaktohen kushtet dhe kriteret për përdorimin e mbeturinave nga lymi i ujërave të trajtuara, metodat për shqyrtimin e tyre, kushtet për lejimin e përdorimit të tyre, kushtet që duhet t'i plotësoj toka në të cilën përdoret lymi, dhe kushtet nën të cilat duhet trajtuar dhe deponuar këto mbeturina.

Neni 54 **Menaxhimi i mbeturinave nga industria ekstraktive dhe minierave**

1. Personat, veprimtaria e të cilëve zhvillohet në industrinë ekstraktive dhe të minierave janë të detyruar të menaxhojnë mbeturinat e tyre sipas dispozitave të këtij ligji.
2. Menaxhimi i mbeturinave nga industria ekstraktive dhe e minierave duhet të bëhet nga personat veprimtaria e të cilëve posedon lejen e integruar mjedisore, ndërsa personat në kontratë duhet të jenë të licencuar për menaxhimin e mbeturinave nga industria ekstraktive.
3. Licencimin e operatorëve për menaxhim të mbeturinave nga industria ekstraktive dhe e minierave, sipas këtij ligji e bën Ministria.
4. Mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave duhet të mblidhen të klasifikuara në lloje, sipas nevojës të trajtohen ose deponohen në objekte dhe pajisje të lejuara sipas ligjit.
5. Personi që menaxhon mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave obligohet të hartoj Planin për menaxhimin e mbeturinave nga industria ekstraktive dhe e minierave sipas nenit 8 paragrafi 1, nën-paragrafi 1.4. dhe 1.5. të këtij ligji.
6. Personi që menaxhon mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave është i detyruar të përdor teknikën më të mira të mundshme.
7. Personi që menaxhon mbeturinat nga industria ekstraktive dhe e minierave duhet të mbajë evidencën për sasinë e krijuar, të trajtuar dhe të deponuar të mbeturinave.
8. Ministria nxjerr akte nënligjore me të cilat përcaktohen kushtet dhe kriteret për menaxhimin e mbeturinave nga industria ekstraktive dhe e minierave.

KREU VIII **LICENSA PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE**

Neni 55 **Licenca për menaxhimin e mbeturinave**

1. Personat që menaxhojnë mbeturinat duhet të licencojnë veprimtarinë e tyre për menaxhimin e mbeturinave, nga Ministri.

2. Licenca për menaxhimin e mbeturinave nuk do të lëshohet për operatorët që operojnë në objektet dhe impiantet, të cilat janë të detyruar të i nënshtrohen procedurës për marrjen e lejes integruar mjedisore sipas Ligjit për Parandalimin dhe Kontrollin e Integruar të Ndotjes.

3. Në licencë specifikohen këto shënime:

- 3.1. llojet dhe sasi të mbeturinave të cilat trajtohen;
- 3.2. veprimtaritë dhe operacionet teknike të lejuara;
- 3.3. masat e sigurisë dhe parandalimit që ndërmerren;
- 3.4. metodat që përdoren për çdo lloj veprimtarie;
- 3.5. procedurën për mbikëqyrjen dhe kontrollin e veprimtarive të tilla;
- 3.6. kushtet për mbylljen dhe mirëmbajtjen pas mbylljes të veprimtarisë.

4. Nëse konsiderohet se metodat e trajtimit të mbeturinave që zbatohen nuk janë në harmoni me parimet bazë të këtij ligji dhe në veçanti nëse nuk janë të pranueshme nga aspekti i mbrojtjes së mjedisit dhe shëndetit të njeriut, autoriteti kompetent do të refuzon lëshimin e licencës.

5. Kërkesën për licencim e shqyrton Komisioni për licencim të cilin e themelon Ministri.

6. Licencën për menaxhimin e mbeturinave Ministria e lëshon në afat prej gjashtëdhjetë (60) ditësh nga dita e aplikimit të personit.

7. Në rastet e veprimit të forcës madhore, personi i licencuar nuk do të jetë në gjendje të menaxhojë mbeturinat sipas kushteve të përcaktuara në licencë, atëherë për këtë është i detyruar të njoftoj Ministrinë.

8. Ministri me akt nënligjor përcakton kriteret, procedurën e lëshimit, formën e kërkesës, përmbajtjen, afatin e vlefshmërisë, ndryshimet dhe revokimin e licencës.

KREU IX QARKULLIMI NDËRKUFITAR I MBETURINAVE

Neni 56 Qarkullimi ndërkufitar i mbeturinave

1. Qarkullimi ndërkufitar i mbeturinave bëhet në përputhje me legjislacionin të BE –së, Konventës së Bazelit, sipas rregullave të transportit rrugor (ADR), transportit hekurudhor (RID) dhe transportit ajror, dispozitave të këtij ligji dhe akteve të nxjerra prej tij.

2. Lejen për eksportimin e mbeturinave sipas kushteve të përcaktuara me ligj e lëshon Ministria.

3. Importimi i mbeturinave jo të rrezikshme në Republikën e Kosovës lejohet vetëm nëse ekzistojnë objektet dhe pajisjet e lejuara për trajtimin e mbeturinave dhe nëse është siguruar leja nga Ministria për importimin e mbeturinave.

4. Ndalohet importimi i mbeturinave të rrezikshme në Republikën e Kosovës.

5. Lejen për kalimin tranzit të mbeturinave të rrezikshme dhe jo të rrezikshme e lëshon Ministria.

6. Ngarkesat me mbeturina që kalojnë tranzit nëpër territorin e Republikës së Kosovës, nuk mund të qëndrojnë më gjatë se njëzet e katër (24) orë. Nëse gjatë dhënies së lejes, vlerohet rreziku nga kalimi tranzit i ngarkesave me mbeturina, Ministria do të kërkojë përcjellje zyrtare nga Policia e Republikës së Kosovës.

7. Parashtruesi i kërkesës për leje, për qarkullimin ndërkufitar të mbeturinave, duhet të sigurojë garancionin financiar apo ndonjë formë tjetër të sigurimit.

8. Nëse qarkullimi ndërkufitar është i kundërligjshëm, importuesi me shpenzime të veta detyrohet të siguroj kthimin e mbeturinave të eksportuesi, në afat prej shtatë (7) ditësh, nga dita e hyrjes në territorin e Republikës së Kosovës.

9. Lejen për qarkullimin ndërkufitar të mbeturinave, Ministria është e detyruar ta lëshoj në afat prej gjashtëdhjetë (60) ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës.

10. Ministri me akt nënligjor, përcakton procedurën për lëshimin e lejes për import, eksport dhe kalim tranzit të mbeturinave.

KREU X

SISTEMI I INFORMIMIT, REGJISTRI I TË DHËNAVE DHE RAPORTI PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE

Neni 57

Sistemi i informimit për menaxhimin e mbeturinave

1. Sistemi i informimit për menaxhimin e mbeturinave përmban por nuk kufizohet në:

1.1. shënimet për mbeturinat në regjistrin e mbeturinave;

1.2. shënimet nga raportet për zbatimin dhe realizimin e Strategjisë dhe planeve të veprimit për menaxhimin e mbeturinave sipas nenit 9 dhe 10 të këtij ligji;

1.3. shënimet nga planet e menaxhimit të mbeturinave nga operatorët dhe prodhuesit e mbeturinave sipas nenit 11 dhe 12 të këtij ligji;

1.4. regjistrin e laboratorëve për analizimin e vetive kimike dhe fizike të mbeturinave;

1.5. regjistrin dhe shënimet për licencat e lëshuara për menaxhimin e mbeturinave;

1.6. regjistrin dhe shënimet për lëshimin e lejeve për importimin, eksportimin dhe kalimin tranzit të mbeturinave;

1.7. shënimet për sasinë e llojeve të mbeturinave, që janë importuar, eksportuar dhe kanë kaluar tranzit;

1.8. shënimet për legjislacionin, planet projektet dhe kahet zhvillimore për menaxhimin e mbeturinave;

1.9. treguesit e gjendjes mjedisore në fushën e mbeturinave.

2. Regjistri i të dhënave përmban shënimet për llojin, karakteristikat, sasinë, klasifikimin e mbeturinave dhe lejet për objektet për menaxhimin e mbeturinave.

3. Regjistrin nga paragrafi 1. nën-paragrafët 1.4. 1.5. dhe 1.6. dhe nga paragrafi 2. i këtij neni e nxjerr dhe e mban Ministria.

Neni-58

Raporti për menaxhimin e mbeturinave

1. Raporti për menaxhimin e mbeturinave në territorin e Republikës së Kosovës, hartohet në çdo vit dhe i prezantohet Qeverisë në tre (3) mujorin e dytë të vitit vijues.

2. Komunat kanë për detyrë, Ministrisë t'i paraqesin raport vjetor për realizimin e planit lokal për menaxhimin e mbeturinave deri më 31 mars të vitit vijues.

3. Zotëruesit dhe prodhuesit e mbeturinave, përveç prodhuesit të mbeturinave komunale nga amvisëritë, Ministrisë janë të detyruar t'i paraqesin raportin vjetor deri më 31 mars të vitit vijues.

4. Personat e licencuar që merren me menaxhimin e mbeturinave paraqesin raportin vjetor deri më 31 Mars të vitit vijues. Raporti nga personat e licencuar paraqitet në Komunë, respektivisht Ministri, varësisht se cili është autoriteti kompetent mbikëqyrës.

5. Raporti nga paragrafët 1. dhe 2. të këtij neni, përmban të dhënat për:

5.1. llojin, përbërjen, karakteristikat, sasinë, origjinën, ruajtjen, transportin, trajtimin, përpunimin, riciklimin, magazinimin dhe deponimin e mbeturinave si dhe mbeturinave të cilat pranohen në objektet dhe pajisjet për menaxhimin e mbeturinave;

5.2. llojin, përbërjen, karakteristikat, sasinë, origjinën, ruajtjen, transportin dhe destinimin e lëndës së parë sekondare të përfituar në objektet për menaxhimin e mbeturinave;

5.3. çështje tjera të rëndësishme.

6. Raporti nga paragrafët 3. dhe 4. të këtij neni plotësohet sipas Shtojcës VI. të këtij ligji.

KREU XI FINANCIMI PËR MENAXHIIMIN E MBETURINAVE

Neni 59 Burimi i financimit

1. Financimi i menaxhimit të mbeturinave sigurohet nga:

1.1. pagesat e operatorëve, prodhuesve, zotëruesve dhe personave tjerë, sipas dispozitave të këtij ligji;

1.2. buxheti komunal,

1.3. donacionet;

1.4. Buxheti i Republikës së Kosovës;

1.5. burimet tjera financiare në pajtim me ligj.

2. Për financimin e menaxhimit të mbeturinave mund të përdoren edhe instrumentet tjera ekonomike.

Neni 60 Shfrytëzimi i mjeteve financiare

1. Mjetet financiare nga neni 59 të këtij ligji shfrytëzohen për:

1.1. përkrahje të zhvillimit më të avancuar për menaxhimin e mbeturinave, ngritjen e kapaciteteve administrative, teknike dhe të nivelit për shërbime;

1.2. stimulimin e ndarjes së mbeturinave në lloje në vend krijim dhe pas mbledhjes së tyre;

1.3. stimulimin e procesit të riciklimit;

1.4. stimulimin e zhvillimit dhe përdorimit të teknologjive të pastërta;

1.5. investime në grumbullimin, trajtimin dhe ripërdorimin e disa mbeturinave specifike dhe të shfrytëzueshme;

1.6. rehabilitimin e vendeve të kontaminuara dhe ndotura;

1.7. shpenzime të tjera, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe akteve tjera që rregullojnë mbrojtjen e mjedisit.

2. Shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave llogariten në bazë të parimit “ndotësi paguan” dhe të sasisë së mbeturinave të krijuara.

3. Shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave përfshijnë:

- 3.1. shpenzimet e ndarjes së mbeturinave në lloje;
- 3.2. shpenzimet e bartjes;
- 3.3. shpenzimet për aktivitete të tjera, të cilat kanë kosto dhe nuk janë të mbuluara me të ardhurat të përfituara nga menaxhimi i mbeturinave;
- 3.4. shpenzimet e vlerësuara për menaxhimin e mbeturinave, kur zotëruesi i të cilave nuk është i njohur;
- 3.5. shpenzimet për magazinimin ose deponimin e mbeturinave duke përfshirë shpenzimet e projektimit, ndërtimit, trajtimit, mbikëqyrjes dhe shpenzimet për mbylljen përfundimtare të deponisë.
- 3.6. shpenzimet për ekzamenimin e mbeturinave sipas urdhëresës së mbikëqyrësit I bart:
  - 3.6.1. nëse përmbajtja e mbeturinës nuk i përgjigjet përmbajtjes së deklaruar dhe nuk është në pajtim me dispozitat ligjore, shpenzimet e analizës i bartë personi I mbikëqyr;
  - 3.6.2. Nëse përmbajtja e mbeturinës sipas analizës është konform dispozitave ligjore, shpenzimet e analizës i bartë organi kompetent.
4. Përrjashtimet nga paragrafi 2. i këtij neni bëhen për caktimin e shpenzimeve për largimin e mbeturinave komunale dhe mbeturinat të tjera nga hapësirat publike, të cilat mbuloohen nga taksat e mbledhura për kryerjen e shërbimit të pastrimit dhe nga buxheti i komunës, sipas kriterëve të përcaktuara me akte nënligjore të cilat i nxjerrin komunat.
5. Mënyra e shfrytëzimit të mjeteve financiare, sipas paragrafit 1. të këtij neni, do të përcaktohet përmes akteve nënligjore të cilat do të nxjerrin Ministria dhe Komunat në kuadër të kompetencave menaxhuese që kanë sipas këtij ligji.

KREU XII MBIKËQYRJA ADMINISTRATIVE DHE INSPEKTIVE

Neni 61 Mbikëqyrja administrative

Mbikëqyrjen administrative për zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe dispozitave të nxjerra në bazë të tij e kryen Ministria.

Neni 62 Mbikëqyrja inspektive

1. Mbikëqyrjen inspektive për zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe dispozitave të nxjerra në bazë të tij, kushtet dhe mënyrën e punës së personave të mbikëqyrur si dhe ndërmarrjen e masave për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetin e njeriut nga mbeturinat, të përcaktuara me këtë ligj e bënë Inspektorati Mjedisor i Ministrisë, dhe inspektorati komunal në kuadër të përgjegjësive sipas këtij ligji.
2. Punët e inspektorit për mbikëqyrjen inspektive të veprimtarive për menaxhimin e mbeturinave mund t'i kryej edhe zyrtari me kualifikim adekuat të cilin e autorizon Ministria, gjegjësisht komuna në kuadër të përgjegjësive të veta.
3. Gjatë mbikëqyrjes inspektive të veprimtarive dhe aktiviteteve të personave që menaxhojnë mbeturinat, inspektori kërkon nga personi përgjegjës që:
  - 3.1. t'i mundësoj kryerjen e mbikëqyrjes inspektive në të gjitha hapësirat e punës, stabilimentet dhe pajisjet si dhe në mjediset e hapura të personit të mbikëqyrur;
  - 3.2. të ofrojë të gjitha të dhënat dhe dokumentacionin e nevojshëm gjatë mbikëqyrjes inspektive lidhur me veprimtaritë për menaxhimin e mbeturinave;
  - 3.3. të informoj për masat e ndërmarra lidhur me eliminimin e parregullsive të konstatuara.
  - 3.4. mbikëqyrë kryerjen e detyrave në pajtim me kompetencat dhe përgjegjësit e komunave për menaxhimin

e mbeturinave të përcaktuara me dispozitat e këtij ligji.

4. Gjatë mbikëqyrjes inspektive inspektori mbikëqyrë: prodhuesin, shitësin, pronarin ose zotëruesin, mbledhësin, ndërmjetësuesin, transportuesin, trajtuesin, importuesin, eksportuesin, kalimin transit të mbeturinave dhe zotëruesin e koncesionit për menaxhimin e mbeturinave.

5. Inspektori me vendim mund të urdhëroj apo ndaloj personin që menaxhon me deponitë e mbeturinave, për të mënjanuar parregullsitë, nëse konstaton se nuk është duke i zbatuar detyrimet dhe kushtet e përcaktuara me licencë për deponi gjegjësisht:

5.1. deponia nuk është e pajisur me pajisje sipas dispozitave ligjore;

5.2. menaxhimi i deponisë kryhet në kundërshtim me dispozitat ligjore;

5.3. në deponi nuk trajtohen gazrat e deponisë sipas dispozitave ligjore;

5.4. në deponi nuk trajtohet kullimi sipas dispozitave ligjore;

5.5. nuk kontrollon deponinë gjatë kohës aktive të shfrytëzimit;

5.6. nuk bënë monitorimin dhe mirëmbajtjen e deponisë pas mbylljes së saj;

5.7. nuk zbaton masat për pengimin e ndikimeve të dëmshme në mjedis të përcaktuara në licencën për menaxhimin e mbeturinave.

6. Inspektori me vendim mund t'i ndaloj personit të mbikëqyrur, ushtrimin e veprimtarisë për menaxhim me mbeturina ose ndalimin e përkohshëm nëse konstaton se:

6.1. ushtron veprimtarinë në objekte apo hapësira afariste të cilat nuk i plotësojnë kushtet sipas dispozitave ligjore;

6.2. nuk posedon licencë për menaxhimin e mbeturinave;

6.3. nuk i plotëson kushtet e përcaktuara në licencë për menaxhimin e mbeturinave;

6.4. nuk vepron në pajtim me licencën ose dokumentacionin e lëshuar nga Ministria;

6.5. nuk vepron në pajtim me zbatimin e dispozitave të këtij ligji;

6.6. në afatin e caktuar sipas vendimit nuk ndërmerr masat e kërkuara.

7. Inspektori me vendim mund të ndaloj importin, eksportin dhe kalimin tranzit të mbeturinave nëse personi:

7.1. nuk është i pajisur me leje për import, eksport dhe kalim tranzit të mbeturinave;

7.2. nuk është i regjistruar në regjistrin për import, eksport dhe kalim tranzit të mbeturinave;

7.3. kryen transport ndërkufitar të mbeturinave në kundërshtim me kushtet e lejes;

7.4. kryen transport ndërkufitar të mbeturinave pa dokumentacion përkatës sipas dispozitave ligjore;

7.5. mbeturinat që i importon, i eksporton ose i kalon tranzit nuk i'u përgjigjen shënimeve nga dokumentacioni përcjellës.

8. Veprimtaritë dhe aktivitetet e personave të cilët i nënshtrohen mbikëqyrjes, janë të detyruar që inspektorit t'i mundësojnë zbatimin e mbikëqyrjes inspektuese, ti ofrojnë dokumentacionin dhe të gjitha të dhënat e nevojshme.

Neni 63 Autorizimet e inspektorit

1. Gjatë kryerjes së punëve të mbikëqyrjes inspektive, inspektori ka të drejtë dhe detyrim të verifikoj dhe kontrolloj:

- 1.1. zbatimin e planeve për menaxhimin e mbeturinave;
- 1.2. veprimtaritë dhe aktivitetet në mbledhjen, grumbullimin, ruajtjen, bartjen, tretmanin dhe deponimin e mbeturinave dhe mbeturinave të rrezikshme;
- 1.3 plotësimin e kushteve për ndërtimin dhe funksionimin e objekteve, pajisjeve dhe instalimeve, për trajtimin, magazinimin dhe deponimin e mbeturinave;
- 1.4. transportin dhe bartjen e mbeturinave të rrezikshme dhe të veçanta;
- 1.5. përdorimin dhe shfrytëzimin e teknikave -teknologjive të duhura për shfrytëzimin e mbeturinave si lëndë e parë për trajtim dhe përfitim të energjisë;
- 1.6. mbajtjen dhe ruajtjen e shënimeve për menaxhimin e mbeturinave dhe dërgimin e tyre organit kompetent;
- 1.7. transportimin e mbeturinave gjatë importit, eksportit dhe kalimit tranzit brenda territorit të Republikës së Kosovës;
- 1.8. mbikëqyrë zbatimin e masave për menaxhimin e mbeturinave të përcaktuara sipas vlerësimit të ndikimit në mjedis;
- 1.9. plotësimin e kushteve për punë, rehabilitim dhe mbylljen të deponive të mbeturinave dhe mbikëqyrjen e tyre pas mbylljes;
- 1.10. zbatimin e kushteve për punë nga operatori, në përputhje me kushtet e përcaktuara me licencë për menaxhimin e mbeturinave;
- 1.11. zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe akteve nënligjore të nxjerra prej tij;
- 1.12. zbatimin e akteve dhe marrëveshjeve ndërkombëtare nga fusha e menaxhimit të mbeturinave dhe mbrojtjes së mjedisit;
- 1.13. zbatimin e dispozitave tjera ligjore dhe masave për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 64 Raporti dhe procesverbali i inspektorit

1. Inspektori është i detyruar të hartoj raport mbi kryerjen e mbikëqyrjes, gjendjen e konstatuar, masat dhe veprimet e ndërmarra, gjegjësisht të urdhëruara. Një kopje të raportit ia dorëzon personit të mbikëqyrur për menaxhimin e mbeturinave.
2. Inspektori mbanë procesverbalin për inspektimet e kryera sipas procedurës së përcaktuar në dispozitat e Ligjit për mbrojtjen e mjedisit Nr. 03/L-025.

Neni 65 Autorizimet e inspektorit

1. Në kryerjen e mbikëqyrjes inspektive inspektori është i autorizuar:
  - 1.1. që gjatë ushtrimit të mbikëqyrjes inspektive të kërkoj dhe shikoj dokumentacionin dhe identitetin e personit për menaxhimin e mbeturinave;
  - 1.2. të inspektoj dhe kontrolloj objektet, ndërtesat, hapësirat punuese, dokumentacionin, instalimet, pajisjet dhe mjetet e punës për menaxhimin e mbeturinave;
  - 1.3. të kërkoj deklarata nga personat përgjegjës të mbikëqyrur për sigurimin e provave dhe fakteve të rëndësishme gjatë mbikëqyrjes inspektive;
  - 1.4. të verifikojë gjendjen faktike në mënyrë vizuale, me fotografim, video incizime dhe të ngjashme;

1.5. të kërkojë nga personi të dhëna të plota dhe të sakta me shkrim dhe dokumentacionin e nevojshëm gjatë mbikëqyrjes inspektive;

1.6. në rast të dyshimit të kërkojë nga personi përgjegjës të dërgojë mostrat e mbeturinave për analizë në laboratore përkatëse;

1.7. të mbikëqyr kushtet e licencës dhe në rast të shkeljeve të këtyre kushteve, bënë propozimin për tërheqjen e licencës, nëse në afatin e caktuar nuk zbatohen masat e urdhëruara;

1.8. të kërkojë raport me shkrim nga personi i mbikëqyrtur për masat e ndërmarra dhe të urdhëruara gjatë mbikëqyrjes inspektive.

2. Nëse inspektori pengohet gjatë mbikëqyrjes inspektive, kërkon ndihmën nga policia.

3. Personi i mbikëqyrtur është i detyruar që inspektorit ti mundësojë zbatimin e mbikëqyrjes inspektive, ti jap në shikim të gjithë dokumentacionin e nevojshëm dhe me kërkesë të inspektorit, të ofroj dhe përgatitë të dhëna shtesë.

4. Përveç autorizimeve nga paragrafi 1. i këtij neni, nëse inspektori gjatë zbatimit të mbikëqyrjes inspektive konstaton shkeljen e dispozitave të këtij ligji dhe akteve nën ligjore të nxjerra prej këtij ligji, është i autorizuar të:

4.1. urdhëroj nxjerrjen dhe zbatimin e planeve për menaxhimin e mbeturinave;

4.2. urdhëroj prodhuesin, zotëruesin apo operatorin për menaxhimin e mbeturinave, të mbajë evidencë dhe t'i ruaj shënimet për mbeturinat sipas dispozitave të këtij ligji dhe akteve të nxjerra prej tij;

4.3. urdhëroj prodhuesin, zotëruesin apo operatorin për menaxhimin e mbeturinave, ti dorëzoj mbeturinat vetëm personave të cilët janë të licencuar për menaxhimin e mbeturinave;

4.4. urdhëroj personin për caktimin e personit përgjegjës për menaxhimin e mbeturinave;

4.5. urdhëroj zbatimin e masave me të cilat sigurohet mbrojtja e mjedisit dhe shëndetit të njeriut, në objektet për menaxhimin e mbeturinave;

4.6. urdhëroj personat e licencuar për menaxhimin e mbeturinave që të bëjnë grumbullimin dhe transportimin e mbeturinave, të ndara në lloje dhe sipas planit;

4.7. ndaloj çdo transportim të barrës së ngarkuar me mbeturina i cili bëhet në kundërshtim me kushtet e përcaktuara me lejen për transportim dhe kërkesat që dalin nga Konventa e Bazel-it, ADR-së, RID dhe kriteret për transportin ajror;

4.8. ndaloj pranimin, trajtimin dhe deponimin e mbeturinave në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe akteve të nxjerra prej tij;

4.9. ndaloj ndërtimin e objekteve, punën e impianteve dhe pajisjeve për menaxhimin e mbeturinave të cilat nuk i plotësojnë kushtet teknike si dhe kërkesat tjera që dalin nga ky ligj, aktet dhe normativat tjera;

4.10. ndaloj transportimin e mbeturinave të rrezikshme, nëse transportuesi nuk posedon lejen dhe dokumentacionin e nevojshëm;

4.11. ndaloj magazinimin e mbeturinave, në vendet të cilat teknikisht nuk janë të përshtatshme për ruajtje të përkohshme të mbeturinave dhe nuk posedon licencën e vlefshme;

4.12. ndaloj përdorimin e objekteve, pajisjeve, shfrytëzimin e aparaturave dhe veglave për të cilat nuk është lëshuar leja;

4.13. ndaloj punën e pajisjes mobile, për trajtimin e mbeturinave e cila nuk posedon leje për shfrytëzimin e lokacionit;

4.14. ndaloj përzjerjen e mbeturinave komunale me mbeturinat e rrezikshme;

4.15. ndaloj pranimin e mbeturinave të rrezikshme në deponitë e mbeturinave komunale me përjashtim kur ekziston leja nga organi kompetent;

4.16. ndaloj përzierjen e llojeve të ndryshme të mbeturinave të rrezikshme;

4.17. ndaloj importin, eksportin dhe kalimin tranzit, i cili bëhet në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe aktet tjera të nxjerra prej tij.

Neni 66 **Detyrat e inspektorit komunal**

1. Inspektori mjedisor komunal mbikëqyrë dhe inspekton menaxhimin e mbeturinave në objektet, pajisjet dhe hapësirat që gjenden në territorin e komunës përkatëse, duke ndërmarr masat për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara sipas dispozitave të këtij ligji.

2. Sipas marrëveshjes nga neni 15 paragrafi 2., neni 65 dhe 67 të këtij ligji, inspektori mjedisor komunal mund të mbikëqyrë dhe inspekton menaxhimin e mbeturinave edhe në objektet, pajisjet dhe hapësirat që gjenden jashtë territorit të komunës së tij.

Neni 67 **Detyrat e inspektorit për bashkëveprim**

Nëse në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese për menaxhimin e mbeturinave, nëse inspektori vlerëson se përveç shkeljes së dispozitave të këtij ligji dhe akteve nënligjore të nxjerra në bazë të tij, janë shkelur edhe dispozitat e ligjeve tjera me rëndësi për mbrojtjen e mjedisit, është i detyruar që krahas marrjes së masave për të cilat është i autorizuar, të njoftoj edhe organin tjetër kompetent në mënyrë që bashkërisht të kryejnë mbikëqyrjen inspektuese dhe të ndërmarrin masat e parapara me ligj.

Neni 68 **Procedurat e ankesës**

1. Inspektori, në rastet e marrjes së masave për urdhëresa dhe ndalesa, nxjerr vendim.

2. Kundër vendimit të inspektorit mund të parashtrohet ankesa në pajtim me Ligjin për procedurën administrative.

3. Kundër vendimit të Inspektorit mjedisor vendos Ministria.

4. Kundër vendimit të Ministrisë, mund të iniciohet konflikt administrativ pranë gjykatës kompetente.

5. Për rastet e eliminimit të rrezikut të drejtpërdrejt për mjedisin, jetën dhe shëndetin e njeriut ankesa e ushtruar kundër vendimit të inspektorit, nuk e shtyn ekzekutimin.

6. Ministria vendosë për ankesën në afat prej tridhjetë (30) ditësh nga dita e pranimin të ankesës.

Neni 69

1. Inspektori mjedisor legjitimohet përmes kartës së identitetit.

2. Inspektori mjedisor autorizohet me dokument, sipas formës dhe përmbajtjes me aktin nënligjor sipas Ligjit për mbrojtjen e mjedisit.

3. Inspektori mjedisor komunal autorizohet me dokument, sipas formës dhe përmbajtjes sipas paragrafit 2. të këtij neni, të cilin e lëshon organi kompetent I komunës.

KREU XIII DISPOZITAT NDËSHKUESE

Neni 70 Veprat penale

Kur shkeljet e dispozitave të këtij ligji përbëjnë vepër penale sipas Kodit penal, Inspektorati i mjedisit përmes Ministrisë, si dhe inspektori komunal përmes kryetarit të komunës bënë kallëzimin penal.

Neni 71 Kundërvajtjet

1. Me gjobë në të holla prej pesëmijë (5.000) deri në pesëdhjetëmijë (50.000) Euro gjobitet për kundërvajtje personi nëse:

1.1. menaxhon me mbeturina pa u licencuar dhe nuk zbaton vendimet për masat shtesë - neni 22 paragrafi 2. dhe 6. i këtij ligji;

1.2. objektet dhe impiantet për menaxhimin e mbeturinave nuk i pajisë me leje përkatëse - neni 23 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.3. ndërton objektet dhe impiantet për menaxhimin e mbeturinave, në kundërshtim me dispozitat ligjore dhe nuk i përmbush standardet minimale teknike për veprimtaritë që licencohen - neni 23 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.4. nuk i përfill kushtet e përcaktuara në licencë dhe nuk përfill kushtet dhe kriteret për zgjedhjen e lokacionit të deponive - neni 33 paragrafi 4. dhe 5. i këtij ligji;

1.5. gjatë grumbullimit, ndarjes në lloje, magazinimit, transportimit, trajtimit dhe deponimit, mbeturinat e rrezikshme nuk i ambalazhon dhe paketon sipas rregullave të përcaktuara në aktin nënligjor, nga neni 35 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.6. deponon mbeturinat e rrezikshme pa e bërë trajtimin paraprak ose bënë hollimin e tyre me qëllim të shkarkimit të tyre në mjedis - neni 35 paragrafi 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.7. nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor nga neni 35 paragrafi 5. i këtij ligji;

1.8. nuk ruan dokumentacionin përcjellës për bartjen e mbeturinave të rrezikshme sipas afatit të përcaktuar në nenin 36 paragrafi 4. i këtij ligji;

1.9. bartjen e mbeturinave të rrezikshme nuk e përcjell me dokument të veçantë dhe nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor - neni 37 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;

1.10. nuk zbaton masat shtesë për menaxhimin e mbeturinave - neni 38 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.11. menaxhon me mbeturinat nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore pa u licencuar - neni 40 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.12. nuk cakton lokacionin për deponimin dhe nuk nxjerr rregulla për mënyrën e menaxhimit të mbeturinave nga ndërtimet dhe prishjet e objekteve ndërtimore dhe nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor të këtij ligji - neni 40 paragrafi 2. dhe 3. i këtij ligji;

1.13. menaxhon me bateritë dhe akumulatorët mbeturinë pa u pajisur me licencë - neni 41 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.14. nuk vendos udhëzimet për klasifikimin në lloje, përmbajtjen e metaleve të rënda, mundësinë e riciklimit ose magazinimit, nuk mban dhe ruan evidencën për sasinë e prodhuar apo importuar si dhe nuk dorëzon bateritë dhe akumulatorët mbeturinë, në vend të caktuar dhe te personat e licencuar - neni 41 paragrafi 2. 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.15. menaxhon me gomat jashtë përdorimit dhe mbeturinat e gomës pa u pajisur me licencë - neni 42

paragrafi 1. i këtij ligji;

1.16. nuk mban evidencën për sasinë e prodhuar dhe të importuar, për llojin dhe sasinë e mbledhur, trajtuar dhe deponuar, nuk raporton në Ministri si dhe nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor - neni 42 paragrafi 2. 3. 4. dhe 5. i këtij ligji;

1.17. menaxhon me mbeturina elektrike dhe elektronike pa u pajisur me licencë -neni 43 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.18. përzien mbeturinat nga pajisjet elektrike dhe elektronike me mbeturinat e llojeve tjera, i deponon ato pa i trajtuar më parë, mbeturinat e lëngëta nga pajisjet elektrike dhe elektronike nuk i grumbullon të ndara dhe nuk i trajton në mënyrë të duhur, dhe nuk mban evidencën për sasinë e mbeturinave të prodhuara dhe për pajisjet elektrike dhe elektronike të importuara dhe nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor të këtij ligji - neni 43 paragrafi 3.,4., 5, 6. dhe 7. i këtij ligji;

1.19. menaxhon me mbeturinat nga gypat fluoreshent pa u pajisur me licencë - neni 44 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.20. mbeturinat nga gypat fluoreshent që përmbajnë merkur nuk i mbledhë të ndara, deponon këto mbeturina pa e bërë trajtimin paraprak të tyre, nuk i dorëzon ato te personi i licencuar dhe nuk mbanë evidencën për sasinë e grumbulluar të tyre - neni 44 paragrafi 2., 3.,4. dhe 5. i këtij ligji;

1.21. menaxhon me PCB/PCT dhe mbeturinat me PCB/PCT pa u pajisur me licencë -neni 45 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.22. mbeturinat që përmbajnë PCB/PCT nuk i mbledh, grumbullon dhe klasifikon në lloje, përdor PCB në transformatorë, ripërdor mbeturinat me PCB/PCT dhe riciklon PCB/PCT. - neni 45 paragrafi 2. dhe 3. i këtij ligji;

1.23. zotëruesi i pajisjes që përmban PCB/PCT më shumë se 5 dm³ nuk lajmëron pajisjen dhe nuk bënë planin për ndërrimin e sajë, apo trajtimin ose deponimin, nuk mban evidencën për sasinë e grumbulluar të PCB/PCT dhe mbeturinave me PCB/PCT, si dhe nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor të këtij Ligji - neni 45 paragrafi 4. 5. dhe 6. i këtij ligji;

1.24. menaxhon mbeturinat që përmbajnë MOQN pa u pajisur me licencë -neni 46 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.25. nuk mban evidencën për sasinë e grumbulluar dhe të trajtuar të mbeturinave që përmbajnë MOQN -neni 46 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.26. menaxhon me mbeturina që përmbajnë azbest pa u pajisur me licencë - neni 47 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.27. mbeturinat që përmbajnë azbest nuk i mbledh, ndan, paketon, magazinon ose deponon në vendin e caktuar, nuk ndërmerr masa kundër emitimit të fijeve dhe pluhurit të azbestit në mjedis dhe nuk mban evidencën për sasinë e mbeturinave të magazinuara ose deponuara dhe shënimet nuk i dorëzon në Ministri - neni 47 paragrafi 2. 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.28. menaxhon me automjetet mbeturinë pa u licencuar - neni 48 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.29. nuk mbanë evidencën për sasinë e grumbulluar dhe të trajtuar të automjeteve mbeturinë dhe për komponentët e rrezikshme për mjedisin dhe shëndetin e njeriut dhe nuk prezanton librezën e automjetit -neni 48 paragrafi 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.30. menaxhon me mbeturina nga produktet medicinale -neni 49 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.31. mbeturinat që prodhohen gjatë shërbimeve mjekësore nuk i ndan sipas kategorisë në të rrezikshme dhe parrezikshme, nuk nxjerr planin për menaxhimin e mbeturinave dhe nuk cakton personin përgjegjës për zbatimin e planit - neni 49 paragrafi 2. dhe 3. i këtij ligji;

1.32. nuk zbaton planin për menaxhimin e mbeturinave nga produktet medicinale dhe nuk zbaton dispozitat a akteve nënligjore - neni 49 paragrafi 4. 5. 6. dhe 7. i këtij ligji;

1.33. menaxhon me mbeturinat e dioksidit të titanit pa u pajisur me licencë - neni 50 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.34. nuk mban evidencën për sasinë e grumbulluar, magazinuar, trajtuar dhe deponuar të mbeturinave, nuk ndërmer masat për mbikëqyrjen e operacioneve të deponimit dhe nuk kontrollon dheun, ujin dhe ajrin në lokacionin ku dioksidi i titanit është shfrytëzuar, ruajtur dhe magazinuar - neni 50 paragrafi 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.35. menaxhon me mbeturinat nga ambalazhet dhe paketimet pa u licencuar - neni 51 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.36. përdor materialet për ambalazh të cilat nuk janë prodhuar dhe dizajnuar për t'i përmbush kushtet për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut - neni 51 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.37. menaxhon me mbeturinat e biodegradueshme pa u pajisur me licencë - neni 52 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.38. mbledh, demonton dhe trajton mbeturinat e biodegradueshme jashtë qendrës për grumbullimin e tyre - neni 52 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.39. nuk mban evidencën për sasinë e grumbulluar dhe trajtuar të kompostit apo gazit të përfutur nga mbeturinat e biodegradueshme dhe shkelë dispozitat nga akti nënligjor - neni 52 paragrafi 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.40. nuk mban shënimet dhe evidencën për prodhimin e lymit nga ujërat e zeza dhe ujërat e ndotura dhe organit kompetent komunal nuk i prezanton shënimet dhe evidencën për to - neni 53 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;

1.41. shfrytëzon mbeturinat nga lymi i kanalizimit pa e bërë stabilizimin e tij dhe pa i bërë përgatitjet e duhura biologjike, kimike, termike dhe përpunimet tjera. - neni 53 paragrafi 4. i këtij ligji;

1.42. menaxhon me mbeturina pa u pajisur me licencë - neni 55 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.43. nuk njofton Ministrinë për veprimet e forcës madhore e cila e ka pamundësuar menaxhimin e mbeturinave sipas kushteve të përcaktuara në licencë - neni 55 paragrafi 7. i këtij ligji;

1.44. bënë qarkullimin ndërkufitar të mbeturinave në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe legjislacionit të BE – së dhe Konventës së Bazelit dhe sipas rregullave të transportit rrugor (ADR), transportit hekurudhor (RID) dhe transportit ajror - neni 56. paragrafi 1. i këtij ligji;

1.45. importon mbeturinat jo të rrezikshme pa lejen e Ministrisë - neni 56 paragrafi 3. i këtij ligji;

1.46. mbanë mbeturinat që kalojnë transit nëpër territorin e Republikës së Kosovës më gjatë se njëzetë e katër (24) orë - neni 56 paragrafi 6. i këtij ligji;

2. Me gjobë në vlerë prej njëqind (100) deri në pesëqind (500) Euro do të dënohet për kundërvajtje nga paragrafi 1. i këtij neni edhe personi përgjegjës i personit juridik.

Neni 72

1. Përpos ndëshkimeve me gjobë për kundërvajtje nga neni 71 paragrafi 1. i këtij ligji, si masë preventive për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut, inspektori mund të urdhërojë edhe:

1.1. ndërmarrjen e masave të nevojshme nga personi i cili kryen kundërvajtjen;

1.2. intervenimin e autoritetit kompetent në pronë, në mënyrë që të kryejë punët e nevojshme, me kompensimin e shpenzimeve nga personi i cili kryen kundërvajtjen;

1.3. sekuestrimin e përkohshëm të pajisjeve.

Neni 73

1. Me gjobë në të holla prej dymijë (2.000) deri në pesëmijë (5.000) Euro dënohet për kundërvajtje personi nëse:

1.1. zotëruesi i mbeturinave respektivisht operatori nuk i klasifikon dhe nuk i përcakton karakteristikat e mbeturinave sipas mënyrës së përcaktuar - neni 7 paragrafi 4. dhe 5. i këtij ligji;

- 1.2. nuk e nxjerrin planin lokal të veprimit për menaxhimin e mbeturinave për territorin e tyre - neni 10 paragrafi 2. i këtij ligji;
- 1.3. nuk e nxjerr planin për pajisjet dhe objektet për menaxhimin e mbeturinave - neni 11 paragrafi 1. i këtij ligji;
- 1.4. operatori nuk e nxjerr planin e veprimit për menaxhimin e mbeturinave - neni 12 paragrafi 1. i këtij ligji;
- 1.5. operatori nuk e nxjerr planin operativ për menaxhimin e mbeturinave në deponi - neni 12 paragrafi 3. i këtij ligji;
- 1.6. nuk harton raportin vjetor mbi menaxhimin e mbeturinave dhe të cilin nuk e dorëzojnë në Ministri, deri më 31, mars të vitit vijues - neni 15 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.2. i këtij ligji;
- 1.7. nuk bënë regjistrimin e vendeve të ndotura në territorin e tij - neni 15 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.5. i këtij ligji;
- 1.8. nuk ndërmerr masa gjatë mbikëqyrjes dhe kontrollit për menaxhimin e mbeturinave në territorin e vet - neni 15 paragrafi 3. i këtij ligji;
- 1.9. nuk jep informacione e kërkuara lidhur me menaxhimin e mbeturinave - neni 15 paragrafi 4. i këtij ligji;
- 1.10. nuk siguron dhe mundëson largimin e mbeturinave nga hapësirat publike - neni 15 paragrafi 5 dhe 6. i këtij ligji;
- 1.11. zotëruesi i mbeturinave nuk informon autoritetin kompetent në rast të humbjes, shkapërderdhjes, rrjedhjes, aksidentit ose ndonjë veprim tjetër me mbeturinat të cilat kanë ndikim në ndotjen e mjedisit - neni 16 paragrafi 3. i këtij ligji;
- 1.12. nuk i kompenson shpenzimet e menaxhimit të mbeturinave - neni 16 paragrafi 5. i këtij ligji;
- 1.13. zotëruesi i mbeturinave nuk e harton planin sipas nenit 11 dhe 12 të këtij ligji - neni 16 paragrafi 6. i këtij ligji;
- 1.14. prodhuesi i produkteve nuk përdor teknikën dhe prodhimtarinë me të cilat sigurohet shfrytëzimi racional i resurseve natyrore, materialeve, energjisë, ku mundësohet ripërdorimi dhe riciklimi i ambalazheve të produktit - neni 17 paragrafi 1. i këtij ligji;
- 1.15. prodhuesi dhe importuesi i mallrave, nuk mbledh, grumbullon, trajton, magazinon dhe deponon mbeturinat e krijuara nga produktet e tij si dhe nuk zbaton dispozitat të akteve nënligjore - neni 17 paragrafi 2. dhe 3. i këtij ligji;
- 1.16. nuk nxjerr dhe zbaton planin operativ për menaxhimin e mbeturinave nga neni 11 respektivisht 12 të këtij ligji;
- 1.17. nuk pajiset me dokumentacion përkatës nga laboratorit i autorizuar për përcaktimin e veçorive të rrezikshme të mbeturinave - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.2. i këtij ligji;
- 1.18. nuk mbledh dhe klasifikon mbeturinat, varësisht nga mënyra e trajtimit të tyre - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.3. i këtij ligji;
- 1.19. nuk ruan dhe magazinon mbeturinat në vend të sigurt, duke ndërmarrë masat për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve negative në mjedis dhe shëndetin e njeriut - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.4. i këtij ligji;
- 1.20. nuk i dorëzon mbeturinat personave të licencuar për trajtimin dhe deponimin e mbeturinave - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.5. i këtij ligji;
- 1.21. nuk mban dhe ruan evidencën në regjistrin për mbeturinat të cilat i krijon, dorëzon, trajton dhe deponon - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.6. i këtij ligji;
- 1.22. nuk autorizon personin të kualifikuar për punët profesionale - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.7. i

këtij ligji;

1.23. nuk harton dhe dorëzon raportin vjetor për mbeturinat të cilat i krijon dhe menaxhon te organi kompetent - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.8. i këtij ligji;

1.24. nuk i lejon qasje të lirë organit kompetent të kontrollojë dhe mbikëqyr lokacionin, objektet, impiantet, pajisjet, dhe të inspektoj dokumentacionin për menaxhimin e mbeturinave - neni 18 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.9. i këtij ligji;

1.25. prodhuesi i mbeturinave nuk i bartë shpenzimet për mbledhjen, transportimin, trajtimin dhe deponimin e mbeturinave - neni 18 paragrafi 2. i këtij ligji;

1.26. nuk bënë transportimin e mbeturinave, në bazë të kushteve të përcaktuara në licencë për transportimin e mbeturinave - neni 19 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.1. i këtij ligji;

1.27. nuk i mundëson organit kompetent qasje të lirë, për kryerjen e mbikëqyrjes dhe kontrollimit të automjetit, barrës së ngarkuar dhe dokumentacionit përcjellës - neni 19 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.2. i këtij ligji;

1.28. nuk mban evidencë në regjistrin për çdo transport të mbeturinave dhe nuk ofron informacione lidhur me transportimin e mbeturinave - neni 19 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.3. i këtij ligji;

1.29. nuk harton planin operativ për menaxhimin e mbeturinave në impiantin për trajtim, sipas nenit 11 respektivisht 12 të këtij ligji dhe nuk siguron zbatimin e tij - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.1. i këtij ligji;

1.30. nuk kryen aktivitetet për trajtimin e mbeturinave në përputhje me kushtet e përcaktuara në licencë - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.2. i këtij ligji;

1.31. nuk menaxhon impiantet, pajisjet dhe aparaturat për trajtimin e mbeturinave, në harmoni me udhëzimet dhe standardet teknike - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.3. i këtij ligji;

1.32. nuk mban dhe ruan evidencën në regjistrin për mbeturinat - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.4. i këtij ligji;

1.33. nuk i lejon qasje të lirë organit kompetent për kontrollin dhe mbikëqyrjen e lokacionit, objektit, impiantit, pajisjeve dhe kontrollin e dokumentacionit për menaxhimin e mbeturinave - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.5. i këtij ligji;

1.34. nuk autorizon personin fizik apo juridik të kualifikuar për punët profesionale - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.6. i këtij ligji;

1.35. në rast aksidenti menjëherë nuk njofton organin kompetent - neni 20 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.7. i këtij ligji;

1.36. nuk nxjerr dhe zbaton planin operativ për menaxhimin e mbeturinave në deponi, sipas nenit 12 të këtij ligji - neni 21 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.1. i këtij ligji;

1.37. nuk deponon mbeturinat, në bazë të kushteve të përcaktuara në licencë - neni 21 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.2. i këtij ligji;

1.38. nuk i lejon qasje të lirë organit kompetent që të kontrollojë dhe mbikëqyr deponinë dhe inspekton dokumentacionin e deponisë - neni 21 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.3. i këtij ligji;

1.39. nuk autorizon personin e kualifikuar për kryerje të punëve profesionale - neni 21 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.4. i këtij ligji;

1.40. nuk mban dhe ruan evidencën në regjistrin për mbeturinat - neni 21 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.5. i këtij ligji;

1.41. në rast aksidenti, menjëherë nuk njofton organin kompetent - neni 21 paragrafi 1. nën-paragrafi 1.6. i këtij ligji;

- 1.42. nuk refuzon pranimin e mbeturinave të cilat nuk mund t'i deponoj, sipas kushteve të përcaktuara në licencë - neni 21 paragrafi 2. i këtij ligji;
- 1.43. nuk e nxjerr programin përkatës për menaxhimin e mbeturinave sipas nenit 10 11 dhe 12 të këtij ligji - neni 24 paragrafi 2. dhe 3. i këtij ligji;
- 1.44. nuk mbledh dhe grumbullon mbeturinat prej prodhuesit dhe zotëruesit dhe nuk i transporton ato deri tek objekti në të cilin bëhet menaxhimi i mbeturinave - neni 25 paragrafi 1. i këtij ligji;
- 1.45. mbeturinat e rrezikshme sipas llojeve nuk e klasifikon, mbledhë, grumbullon dhe transporton - neni 25 paragrafi 2. i këtij ligji;
- 1.46. mbeturinat nuk i transporton në mënyre të përshtatshme dhe me mjete adekuate - neni 25 paragrafi 3. i këtij ligji;
- 1.47. nëse ndodhë ndotja gjatë transportimit të mbeturinave, vendin e ndotur nuk e kthen në gjendje të mëparshme - neni 25 paragrafi 4. i këtij ligji;
- 1.48. mbeturinën e transportuar e cila nuk është pranuar në vendin e destinuar, transportuesi nuk e kthen në vendin ku është marrë - neni 25 paragrafi 5. i këtij ligji;
- 1.49. mbeturinat i djeg në kundërshtim me dispozitat e nenit 29, paragrafit 7. dhe kur është e mundur nuk i ripërdor apo përpunon si lëndë e parë sekondare dhe si lëndë për përfitimin e energjisë - neni 30 paragrafi 1. i këtij ligji;
- 1.50. mbeturinat që shfrytëzohen si lëndë e parë sekondare nuk i mbledh, transporton, magazinon dhe i klasifikon sipas llojeve - neni 30 paragrafi 2. i këtij ligji;
- 1.51. mbeturinat që mund të ripërdoren dhe përpunohen i djeg ose i deponon pa lejen e Ministrisë - neni 30 paragrafi 4. i këtij ligji;
- 1.52. mbeturinat, kur është e mundur nuk i riciklon dhe nuk i përdor si lëndë e parë sekondare dhe nuk i klasifikon mbledh, transporton dhe magazinohen sipas llojeve - neni 31 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;
- 1.53. bënë përzierjen e mbeturinave të rrezikshme me lloje të tjera të mbeturinave - neni 31 paragrafi 3. i këtij ligji;
- 1.54. mbeturinat që mund të riciklohen i depon ose i djeg pa lejen e Ministrisë - neni 31 paragrafi 5. i këtij ligji;
- 1.55. mbeturinat nuk magazinon në vende teknikisht të përgatitura për ruajtjen e përkohshme të mbeturinave dhe nuk i ruan të klasifikuara në lloje dhe sipas veçorive të tyre - neni 32 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;
- 1.56. mbeturinat e rrezikshme nuk i ruan në magazina për mbeturina të rrezikshme dhe nuk e respekton afatin për ruajtjen e përkohshme të mbeturinave - neni 32 paragrafi 3. dhe 4. i këtij ligji;
- 1.57. deponimin e mbeturinave në deponi e bënë jashtë kushteve të përcaktuara sipas parimit të hierarkisë së mbeturinave dhe nuk i deponon në deponitë e lejuara - neni 33 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;
- 1.58. nuk zbaton dispozitat e akteve nënligjore nga neni 33 paragrafi 4. dhe 5. i këtij ligji;
- 1.59. mbeturinat komunale nuk i mbledh, grumbullon, trajton dhe menaxhon në përputhje me dispozitat e këtij ligji, nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor të këtij ligji si dhe dispozitat tjera ligjore për rregullimin e veprimtarive komunale - neni 34 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;
- 1.60. mbeturinat komunale të përziera me mbeturina të rrezikshme, nuk i ndan kur ekziston llogaria ekonomike - neni 34 paragrafi 3. i këtij ligji;
- 1.61. amvisëritë dhe prodhuesit tjerë të mbeturinave komunale, mbeturinat e tyre nuk i hedhin në vende e caktuara dhe nuk bëjnë ndarjen në lloje - neni 34 paragrafi 4. dhe 6. i këtij ligji;
- 1.62. komunat nuk organizojnë sistemin për mbledhjen dhe grumbullimin e mbeturinave të vëllimshme dhe

nuk nxjerrin aktin e veçantë për menaxhimin e mbeturinave - neni 34 paragrafi 5. dhe 7. i këtij ligji;

1.63. bartjen e mbeturinave nuk e përcjell me dokument të veçantë dhe nuk e ruan dokumentacionin përcjellës - neni 36 paragrafi 1. dhe 2. i këtij ligji;

1.64. menaxhon vajrat mbeturinë dhe mbeturinat me vajra pa u licencuar - neni 39 paragrafi 1. i këtij ligji;

1.65. vajrat mbeturinë i derdh, i lëshon në tokë, ujë, në rrjetin e ujërave të zeza, magazinon ose i deponon në vende të papërshtatshme, dhe nëse e bënë dorëzimin e mbeturinave personave të pa licencuar si dhe nuk mban evidencë - neni 39 paragrafi 2. 3. dhe 4. i këtij ligji;

1.66. mbeturinat nga vajrat ushqimore nuk i mbledh, grumbullon dhe dorëzon te personi i licencuar dhe nuk zbaton dispozitat e aktit nënligjor të këtij ligji - neni 39 paragrafi 5. dhe 6. i këtij ligji;

1.67. komunat nuk nxjerrin planin lokal për menaxhimin e mbeturinave dhe nuk dorëzojnë raportin vjetor në Agjencinë për mbrojtjen e mjedisit të Kosovës - neni 58 paragrafi 3. i këtij ligji;

1.68. zotëruesi dhe prodhuesi i mbeturinave, nuk paraqet raport vjetor në Ministri - neni 58 paragrafi 4. 5. dhe 6. i këtij ligji;

1.69. mjetet financiare të siguruara sipas nenit 59 të këtij ligji nuk i shfrytëzon për qëllimet e caktuara - neni 59 paragrafi 1 i këtij ligji;

1.70. shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave dhe sasinë e mbeturinave të krijuara nuk e kalkulon në bazë të parimit "ndotësi paguan" - neni 60 paragrafi 2. 3. dhe 4. i këtij ligji;

Neni 74

1. Me gjobë në vlerë prej pesë (5) deri në njëqind (100) Euro, dënohet për kundërvajtje çdo individ për veprimet me mbeturina që shkaktojnë ndotjen e mjedisit dhe dëmtojnë shëndetin e njeriut.

2. Ministri me akt të veçantë përcakton të gjitha veprimet që do të jenë të dëmshme për mjedisin dhe shëndetin e njeriut dhe të cilat do t'i nënshtrohen gjobës nga paragrafi 1. i këtij neni.

3. Për zbatimin e dispozitave të aktit nga paragrafi 2. i këtij neni, përgjegjëse është edhe Policia e Kosovës.

Neni 75

1. Kur përgjegjësia nuk mund të zbulohet, atëherë përgjegjëse për përballimin e kostove për eliminimin e mbeturinave të dëmshme ose riparimin e dëmit mjedisor, sipas dispozitave të këtij ligji e bartë Ministria dhe komunat.

2. Gjobat të cilat caktohen për shkeljet e këtij ligji të cilat kanë të bëjnë me menaxhimin e mbeturinave arkëtohen, në pajtim me Ligjin për financat lokale, nga komuna në territorin e së cilës është bërë shkelja.

KREU XIV DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 76

Personat juridik dhe fizik veprimtarinë e vetë duhet të harmonizojnë me dispozitat e këtij ligji në afat prej një (1) viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, përveç nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 77

Për zbatimin e dispozitave këtij ligji dhe dispozitave që dalin nga ky ligj, zbatohen dispozitat e Ligjit për procedurën administrative Nr. 02/L-28, përveç kur përcaktohet ndryshe me këtë ligj.

Neni 78

Qeveria dhe Ministria, në afat prej dy (2) vjetësh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji duhet ti nxjerrin aktet nënligjore për

të cilat janë të autorizuar me këtë ligj.

Neni 79

Shtojca I, II, III, IV, V dhe VI. të bashkangjitura këtij ligji janë pjesë përbërëse e tij.

Neni 80

Komunat janë të detyruara që në afat prej një (1) viti, nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji t'i harmonizojnë aktet e tyre, sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 81

Komunat janë të detyruara që në afat prej një (1) viti të nxjerrin regjistrin e deponive ilegale në territorin e tyre sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 82

Ky ligj shfuqizon çdo dispozitë të ligjeve në fuqi të cilat nuk janë në pajtim me të, si dhe çdo dispozitë e cila ka të bëjë me dispozitat për rregullimin ekonomik të shërbimeve për mënjanimin e mbeturinave dhe për ofruesit e shërbimeve për mbledhjen e mbeturinave të përcaktuar në Ligjin mbi veprimtaritë e ofruesve të shërbimeve të ujësjellësit, kanalizimit dhe mbeturinave nr. 03/l-086.

Neni 83

Në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji pushon të vlejë Ligji për mbeturina Nr.02/-30 (GZRK nr 23) dhe Rregullorja për Shpalljen e Ligjit për mbeturina - Nr. 2006/31, përpos Shtojcës 01 të Ligjit Nr.02/-30, deri në nxjerrjen e akteve nënligjore nga neni 7 paragrafi 6. i këtij ligji.

Neni 84 **Hyrja ne fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 04/ L-060
24 maj 2012

Shpallur me dekretin Nr.DL-027-2012, datë 08.06.2012 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Atifete Jahjaga.

LIGJI Nr. 04/L-060 PËR MBETURINA

Shtojca I. (Lista D)

OPERACIONET PËR DEPONIMIN E MBETUNAVIRE

D 1	- Depozitimi brenda apo mbi tokë (p.sh në deponi, etj.)
D 2	- Trajtimi i tokës (psh. biodegradimi i lëngjeve ose hudhjet e fëlliqësirave në dheun (to kë) etj.),
D 3	- Injektimi i thellë (psh. injektimi i hudhjeve me anë të pompave në gropa, kupollat e kripës apo deponitë e krijuara nga natyra,etj.)
D 4	- Mbyllja e sipërfaqeve (p.sh. vendosja e lëngjeve apo hudhja e fëlliqësirave në gropa të thella , pellgje apo laguna, etj.)
D 5	- Deponi speciale e projektuar (p.sh. vendosja në qeli të radhitura diskrete, të cilat janë të mbyllura dhe të izoluara nga njëra tjetra dhe mjedisi etj.)
D 6	- Lëshuarja në trupa ujqor përveç në dete/oqeanë.
D 7	- Lëshuarja në dete/ oqeanë duke u përfshirë futja në pellgun e detit.
D 8	- Trajtimi biologjik i cili nuk specifikohet diku tjetër në këtë Aneks, që rezulton në përzierjet finale apo përzierjet të cilat hudhen në ndonjërin nga mënyrat e paraqitura nga D 1 deri në D 12.
D 9	- Trajtimi fiziko-kimik i cili nuk është specifikuar diku tjetër në këtë Aneks që rezulton në përzierjet finale apo përzierjet të cilat hudhen në ndonjërin nga mënyrat e paraqitura nga D 1 deri në D 12 (p.sh. avullimin, tharja, kalcinimi, etj.)
D 10	- Djegia në tokë
D 11	- Djegia në det
D 12	- Deponimi i përhershëm (p.sh. vendosja e kontejnerëve në minierë etj.)
D 13	- Bluarja apo përzierja para se t'i nënshtrohen ndonjëris nga operacionet e paraqitura në D 1 deri te D 12. **
D 14	- Ripaketimi para se t'i nënshtrohen ndonjëris nga operacionet e paraqitura prej D 1 deri D 13.
D15	- Deponia varësisht nga operacionet e paraqitura D 1 deri D 14 (përveç eponimit të përkohshëm, varësisht nga mbledhja, në vendin ku është prodhuar). ***

Shënim:

- Sipas Anexit: I. Direktiva 2008/98/EC

- Radhitja e aktiviteteve për hudhjen apo deponimin e mbeturinave, duke mos shfrytëzuar proceset dhe metodat, që kishin me dëmtuar mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

*Ky veprim është i ndaluar me legjislacion të BE-së dhe konventat ndërkombëtare.

**nëse asnjë nga shenjat D nuk është e përshtatshme, atëherë mund të përfshihen veprimet paraprake më parë se të deponohet, duke përfshirë edhe operacionet paraprake të përpunimit psh. klasifikimin, në lloje kompaktimin, paletimin, tharmimin, tharjen , imtësimin , kondicionimin para se të i nënshtrohet cilit do operacion nën D1 deri D12.

***Magazinimi që do të thotë ruajtje e përkohshme në harmoni me pikën 10 nenin 3 të direktivës respektivisht nenin 4 të këtij Ligji.

Shtojca II. (Lista R)

OPERACIONET PËR PËRPUNIMIN E MBETURINAVE

R 1	- Shfrytëzohen parimisht si karburant apo mënyra të tjera për të përfituar energji.*
R 2	- Përmirësimi i tretësve / regjenerimi.
R 3	- Riciklimi / përmirësimi i substancave organike të cilat nuk përdoren si tretës (përfshirë edhe kompostimin dhe proceset tjera të transformimit biologjik).**
R 4	- Riciklimi / përmirësimi i metaleve dhe përzierjeve të metaleve.
R 5	- Riciklimi / përmirësimi i materialeve tjera inorganike. ***
R 6	- Regjenerimi i acideve apo bazave.
R 7	- Përpunimi i komponentëve të shfrytëzuara për zvogëlimin e ndotjes.
R 8	- Përmirësimi i komponentëve nga katalizimi.
R 9	- Ri-rafinimi i naftës ose rishfrytëzime të tjera të naftës.
R 10	- Trajtimi i tokës që rezulton në benefite të agrikulturës dhe ekologjisë.
R 11	- Shfrytëzimi i mbeturinave që përfitohen nga çfarëdo operacioni të paraqitur në R 1 deri R 10
R 12	- Shkëmbimi i mbeturinave për nënshtrimin e çfarëdo operacioni të paraqitur në R1 deri R 11****
R13	- Deponimi i mbeturinave varësisht nga operacionet e paraqitura në R 1 deri R 12 (përveç deponimit të përkohshëm, varshmërisë nga grumbullimi, në vendin ku janë prodhuar)*****

Shënim:

- Sipas Anex. II 2008/98/EC

- Ky Aneks ka për qëllim ti radhis operacionet e përpunimit siç paraqiten ato në praktikë.

*Përfshihen inseratorët që janë dedikuar përpunimit të mbeturinave të ngurta komunale vetëm atëherë kur efikasiteti energjetik i mbeturinave është i barabartë ose më i madh se:

– 0,60 për pajisjet në funksion dhe të lejuara në harmoni me legjislacionin në fuqi para 01 janar 2009,

– 0,65 për pajisjet të lejuara pas 31. dhjetor 2008, përdorur këto formula:

$$\text{Efikasiteti energjetik} = \frac{E_p - (E_f + E_i)}{0,97 \times (E_e + E_f)}$$

Ku:

E_p – paraqet prodhimin vjetor të energjisë si energji e nxehtësisë ose energji elektrike. Llogaritet ashtu që energjia në formë të energjisë elektrike shumëzohet me faktorin 2,6 ndërsa energjia e nxehtësisë e prodhuar për qëllime komerciale shumëzohet me 1,1 1,1 (GJ/vit).

E_f – paraqet sasinë e energjisë e cila gjatë vitit hyn në sistem , e që është përfituar nga karburantet dhe shërben për prodhimin e avullit (GJ/vit).

E_e – paraqet sasinë vjetore të energjisë e përfshirë në mbeturinat e trajtuara, e llogaritur në përmbajtjen e vlerës kalorike të mbeturinave (GJ/vit).

E_i – paraqet sasinë e energjisë vjetore të importuar pa E_e dhe E_f (GJ/vit).

0,97- është faktori për llogaritjen e energjisë për shkak të hirit në fundin e furrës/vatrës dhe skuqjes.

Kjo formulë zbatohet në harmoni me dokumentin referuar për teknikat më të mira në dispozicion për djegjen e mbeturinave.

**Kjo përfshinë polenifikacionin dhe pirolizën kur komponentat përbërëse përdorën si kimikate.

***Kjo përfshinë pastrimin e vendit pas trajtimit dhe trajtimin dhe riciklimi i mbeturinave nga ndërtimi dhe demolimi në sasi të pakufizuara.

**** Nëse asnjëra nga shenjar R nuk janë adekuate, atëher mund të përfshihen veprimet paraprake më parë se të deponohet, duke përfshirë edhe operacionet paraprake të përpunimit psh. klasifikimin, në lloje kompaktimin, paletimin, tharmimin, tharjen , imtësimin , kondicionimin para se të i nënshtrohet cilit do operacion nën numrin R1 dderi R11.

***** Magazinimi që do të thotë ruajtje e përkohshme në harmoni me pikën 10 nenin 3 të direktivës respektivisht nenin 4 të këtij ligji

Shtojca III, (Lista H)

KARAKTERISTIKAT SIPAS TË CILAVE MBETURINA BËHËT E RREZIKSHME

Numri. H	Karakteristikat për mbeturinat e rrezikshme
H1.	- Eksplozive: substancat dhe preparatet, të cilat mund të eksplodojnë në kontakt me zjarrin ose të cilat janë më sensitive ndaj goditjeve apo fërkimit se sa dinitrobenzena.
H2.	- Oksiduese: substancat dhe preparatet të cilat shfaqin reaksione të mëdha eksotermike kur bien në kontakt me substanca të tjera posaçërisht me substance të ndezshme.
H3-A	- Shumë të ndezshme: — substancat dhe preparatet në gjendje të lëngët të cilat e kanë pikën ndezëse nën 21 °C (duke përfshirë edhe lëngjet që në shkallë ekstreme janë të ndezshme.), ose — substancat dhe preparatet të cilat mund të ngrohen dhe të ndizen në kontakt me ajrin në temperaturë ambientale pa aplikimin e ndonjë nxehtësie, ose — substancat dhe preparatet e ngurta të cilat shumë lehtë mund të marrin zjarr pas kontaktit të shkurtër me burimin e ndezjes dhe i cili mund të vazhdojë të ndizet dhe shpenzohet pas largimit të burimit ndezës, ose — substancat dhe preparatet e gazta të cilat janë të ndezshme në ajër nën presion normal, ose — substancat dhe preparatet të cilat në kontakt me ujë apo ajër e lagur, lirojnë gazra shumë të ndezshme në kuantitete të rrezikshme.
H3-B	- Të ndezshme: substancat dhe preparatet e lëngëta të cilat kanë pikën ndezëse të barabartë apo më të lartë se 21 °C dhe më të vogël apo të barabartë me 55 °C.
H4.	- Irrituese: substancat dhe preparatet jo-korozive të cilat, nëpërmjet të kontaktit të menjëhershëm, të zgjatur ose të vazhdueshëm me lëkurën apo membranën e mukozës mund të shkaktojnë inflamacion.
H5.	- Që dëmtojnë: substancat dhe preparatet të cilat nëse thithen apo gëlltiten apo nëse depërtojnë në lëkurë, mund të involvojnë rreziqe të kufizuara në shëndet.
H6	- Toksike: substancat dhe preparatet (duke përfshirë edhe substancat dhe preparatet shu më toksike), të cilat nëse thithen apo gëlltiten apo nëse depërtojnë në lëkurë, mund të involvojnë rreziqe serioze, akute apo kronike për shëndetin e bile edhe vdekjen.
H7.	- Kancerogjenike: substancat dhe preparatet të cilat nëse thithen ose gëlltiten ose nëse depërtojnë në lëkurë mund të nxisin cancerin apo ngrisin incidencën (mundësinë) e tij.
H8.	- Korrozive: substancat dhe preparatet të cilat me kontakt mund të shkatërrojnë indet e gjalla.
H9.	- Infektuese: substancat të cilat përmbajnë mikroorganizma të gjallë ose të cilat janë të njohura me toksivitetin e tyre dhe kurë dihet se munden seriozisht të shkaktojnë sëmundje për njeriun ose organizmat tjerë të gjallë.
H10.	- Teratogjenic: substancat dhe preparatet të cilat nëse thithen ose gëlltiten ose nëse depërtojnë në lëkurë, mund të shkaktojnë ardhjen deri te deformimet që nuk janë të trashëgueshme apo mund të ngrisin mundësinë e tyre.
H11.	- Mutagjenike: substancat dhe preparatet të cilat nëse thithen, gëlltiten apo nëse depërtojnë në lëkurë, mund të shkaktojnë defekte gjenetike të trashëgueshme apo ngrisin mundësinë e tyre.
H12.	- Substancat dhe preparatet të cilat lëshojnë gazra toksike dhe shumë toksike në kontakt me ujë, ajër apo një acid.
H13	-Sensibile: substancat dhe preparatet të cilat, po të merren me frymëmarrje apo depërtojnë përmes lëkurës, kanë afinitete të shkaktojnë reaksione të ndjeshmërisë, ashtu që në ekspozimet pasuese ndaj atyre materieve vjen deri te efektet e dëmshme karakteristike.
H14.	- Ecotoxic: substancat dhe preparatet të cilat paraqesin apo mund të paraqesin rreziqe të menjëhershme apo të vonuara për një apo më tepër sektorë të mjedisit.
H15	- Mbeturinat me afinitete që pas çfarëdo trajtimi të tyre, nga to rezultojnë materie tjera, të cilat posedojnë cilën do nga karakteristikat e shënuara më lart psh. ujërat e kulluara.

Shënim:

*Metodat për ekzamenim; Përcaktuese në masën për aq sa metodat për ekzamenim janë në disponim. Shfrytzoen metodat e përcaktuara në Shtojcën V. Direktivës 67/548/EC dhe në dokumentacionin tjetër relevant të Organizatës Evropiane përnormim(CEN).

1. Vetitë e rrezikshme „toksike“ (dhe i „shumë toksike“), „dëmshme“, „korozive“, „irrituese“, „karcinogjene“, „toksike për riprodhim“, „mutagjene“ i „eko-toksike“ janë ndara në bazë të kriterëve të përcaktuara në shtojcën VI. Direktivës 67/548/EEC.

2. Kurë është relevante, zbatohen vlerat kufitare të përcaktuara në Shtojcën II. dhe III. të Direktivës 1999/45/EC

Shtojca IV.

MASAT PËR PARANDALIMIN E KRIJIMI TË MBETURINAVE –(Shembull)

Masat të cilat mund të ndikojnë në kornizën për kushtet të cilat ndërlidhën në prodhimin e mbeturinave

1. Zbatimi i masave për planifikim ose zbatimi i instrumenteve tjera ekonomike me të cilat mundësohet përdorimi efikas i resurseve.
2. Promovimin hulumtimit dhe zhvillimin në fushën e arritjeve për teknologjitë të pastërta dhe prodhimtari me më pak gjenerim të mbeturinave si dhe zgjerimin dhe zbatimin e rezultateve të arritura gjatë promovimin të hulumtimeve dhe zhvillimit.
3. Zhvillimi i treguesve efikas dhe përmbajtësorë që shkaktojnë presion në mjedis të cilët ndërlidhën me prodhimin e mbeturinave, për qëllim të dhënies së kontributit për pengimin e krijimit të mbeturinave në nivel të bashkësive, aksioneve në nivelin e pushtetit lokal, deri në nivel të pushtetit qendror.

Masat të cilat mund të ndikojnë në fazën e dizajnit, prodhimtarisë dhe distribuimit

4. Promovimin ekodizajnit (integritit sistemorë nga aspekti i mbrojtjes së mjedisit në dizajnin e produktit, me qëllim të avancimit të cilësisë së produktit duke marrë parasysh mbrojtjen e mjedisit për tërësinë e ciklit jetësorë të produktit).
5. Ofrimi i informacioneve për teknikat e parandalimit të krijimit të mbeturinave, thjesht me qëllim të përdorimit të teknikave më të mira në dispozicion në industri.
6. Organizimi i trajnimeve të trupave kompetente nga aspekti i futjes së kërkesës për parandalimin e krijimit të mbeturinave në Lejen sipas Direktivës 96/61/EC.
7. Futjen e masave për parandalimin e prodhimit të mbeturinave në pajisjet të cilat nuk janë përfshirë në Direktivën 96/61/EC. Nëse është e nevojshme, ato masa mund të përfshijnë vlerësimet dhe planet e parandalimit të krijimit të mbeturinave.
8. Organizimi i kampanjave për ngritjen e vetëdijes ose ofrimin e ndihmës financiare, këshillime për marrjen e vendimeve etj. Këto masa sipas gjitha gjasave do të jenë të rëndësishme së veçantë nëse janë të orientuara në kompanitë e mesme dhe të vogla, të përshtatura për to, për të vepruar në një rrjet të ushtruar të punëve.
9. Lidhja e marrëveshjeve vullnetare, organizimi i forumeve konsumatori/prodhuesi ose diskutime sektorale, ashtu që ashtu që sektorët relevante të punës dhe industrisë në planet e tyre të vejnë parandalimin e krijimit të mbeturinave ose zëvendësimin e produktit apo ambalazhit të tijë nga i cili prodhohet sasi tej mase e mbeturinës.
10. Promovimin i sistemeve të verifikuara për administrimin e mjedisit, përfshirë sistemin EMAS dhe ISO 14001.

Masat të cilat mund të ndikojnë gjatë fazës së e përdorimit dhe konsumimit

11. Instrumentet ekonomike si që janë iniciativat për sjellje më të përgjegjshme të konsumatorit ndaj mjedisit në lidhje për blerjen e produktit me sa më pak ambalazh ose futjen e detyrimeve për pagesën e ambalazheve për konsumator, edhe për ambalazhet e artikujve dhe elementeve të furnizuara pa pagesë.
12. Organizimi i kampanjës për ngritjen e vetëdijes dhe ofrimi i informacioneve të orientuara për publikun e gjer ose për kategorinë e caktuar të konsumatorit.
13. Promovimi i eko-etiketave.

14. Arritja e marrëveshjeve me industrinë, nëpërmjet studimeve për produktet si që janë ato që organizohen në kuadër të politikave integruese për produkte, ose me tregtarët në shitje me pakicë për qasjen në informacione lidhur me parandalimin e krijimit të mbeturinave dhe produkteve që në masë të vogël ndikojnë mjedis.

15. Në kontekst të furnizimeve korporative publike, integriteteve të kritereve për mbrojtjen e mjedisit dhe parandalimin e krijimit të mbeturinave në thirrjet për paraqitjen e ofertave dhe në kontrata, në harmoni me Doracakun për furnizime publike, duke marr parasysh mbrojtjen e mjedisit që e ka dhënë Komisioni më 29 tetorë 2004.

16. Promovimi i ripërdorimit ose dhe riparimit të produkteve apo komponentëve të tyre me defekte, veçanërisht nëpërmjet masave edukuese arsimore, ekonomike, logjistike dhe masa tjera si që janë ofrimi i mbështetje për qendrat dhe rrjetat e autorizuara për riparime dhe ripërdorime, veçanërisht në vendbanime dhe regjione me dendësi të madhe të banorëve.

Shtojca V.

DOKUMENTI PËR BARTJEN E MBETURINËS

A. Shenimet për mbeturinat (e plotson prodhu/zotru i mbeturinës)	
1. Lloji i mbeturinës	_____
2. Mbeturina e klasifikuar	_____
3. Mbeturina e karakterizuar	_____
4. Sasia e mbeturinave	_____
5. Mënyra e paketimit	_____
6. Vendi ku dërgohet mbetu.	_____
B. Prodhuesi / zotruesi i mbeturinës	
1. Titulli i prodhuesit/zotruetit	_____
2. Adresa prodhuesit/zotruetit Tel/ faks. E-mail,	_____ _____
3. Nr. i liçensës	_____
Data e dorzimit të mbeturinave : _____	Nënshkrimi: _____
C. Transporti i mbeturinës	
1. Titulli / emri i transportuesit	_____
2. Adresa e transportuesit	_____
3. Mënyra / mjete i transportit	_____
4. Leja e transporti Nr.	_____
Data e pranimit të mbeturinës: _____	Data e dorzimit të mbeturinës: _____
Nënshkrimi: _____	Nënshkrimi _____
D. Pranuesi i mbeturinës	
1. Titulli/ emri i pranuesit	_____
2. Adresa e pranuesit	_____
3 Pranuesi:	
☐ Pajisje përpunuese	Nr. i liçensës _____
☐ Deponi	
Data e pranimit të mbeturinës: _____	Nënshkrimi: _____

Formulari plotësohet duke shkruar me shkronja të lexueshme

UDHËZIM PËR PLOTSIMIN E FORMULARIT PËR TRANSPORTIMIN E MBETURINAVE

Dokumenti për bartjen e mbeturinave përbëhet nga katër (4) kopje të njejta:

- Kopjen e parë e mban zotuesi /prodhuesi i mbeturinave;
- Kopjen e dytë e mban transportuesi i mbeturinave;
- Kopjen e tretë pranuesi i mbeturinave;
- Kopjen e katërt, pranuesi i mbeturinave e dërgon (e kthen përsëri) te zotuesi /prodhuesi i mbeturinave.

A. Shënimet për mbeturinat (e plotëson prodhuesi/zotëruesi i mbeturinës):

1. Lloji i mbeturinës (nënkupton mbeturinën komerciale ose mbeturinën industriale të cilat janë inerte ose të parrezikshme);
2. Mbeturina e klasifikuar;
3. Mbeturina e karakterizuar;
4. Sasia e mbeturinave;
5. Mënyra e paketimit;
6. Vendi ku dërgohet mbeturina.

B. Prodhuesi / zotëruesi i mbeturinës:

1. Titulli i prodhuesit/zotëruesit;
2. Adresa prodhuesit/zotëruesit, Tel/ faks. E-mail;
3. Nr. i licencës;
4. Data e dorëzimit të mbeturinave;
5. Nënshkrimi: i dorëzuesit;

C. Transporti i mbeturinës:

1. Titulli / emri i transportuesit;
2. Adresa e transportuesit;
3. Mënyra / mjete i transportit;
4. Leja e transportit Nr;
5. Data e pranimi të mbeturinës;
6. Data e dorëzimit të mbeturinës;
7. Nënshkrimi i dorëzuesit
8. Nënshkrim i pranuesit (shoferit).

D. Pranuesi i mbeturinës:

1. Titulli/ emri i pranuesit;
2. Adresa e pranuesit;
3. Pranuesi;
4. Pajisje përpunuese;
5. Nr. i licencës;
6. Deponi;
7. Data e pranimit të mbeturinës;
8. Nënshkrimi i dorëzuesit.

Vërejtje: Përcjelljen e mbeturinave të rrezikshme nuk mund të bëhet me këtë formularë

Shtojca VI

RAPORTI PËR MBETURINAT Nr. _____

1. Emri i prodhuesit/zotëruesit të mbeturinave			2. Adresa, tel. prodhu./zotru. të mbeturinave			3. Nr. i Licensës dhe data e licensimit.			
Materiali	Lloji i mbeturinës.	Karakteriz e mbeturinës	Klasifikimi mbeturinës	Sasia e mbeturinës në ton	Përbërja e mbeturinës në %	Magazinimi /deponimi i mbeturinës	Mënyra e trajtimit të mbeturinës	Vendë dedikimi i mbeturinës	Vërejtjet
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Pranimi i mbeturinave në objekt/pajisj									
II. Mbeturinat e trajtuara dhe të përcjellura prej objektit/paj- isja									
III. Materialet e ricikluara të përcjellura nga objekti /pajisja									

Data:

Nënshkrimi i personit përgjegjës:

Udhëzime për plotësimin e formularit për raportimin e mbeturinave

Raportin për mbeturinat e plotëson Zotëruesi, prodhuesi i mbeturinave ose operatori me objektet dhe pajisjet për administrimin e mbeturinave, të cilin e dorëzon në Agjensionin për mbrojtjen e mjedisit të Kosovës.

Tabela e parë:

1. Personi i cili i plotëson shënimet për emrin/titullin e subjektit relevant i cili posedon, trajton apo zotëron mbeturinat, numrin e biznesit për subjektin.
2. Plotësohet adresa e saktë e pronarit, trajtuesit apo zotëruesit të mbeturinave, numri i telefonit, E- mail.
3. Shënohet numri i Licencës, data e lëshuarës së Licencës.

Tabela e dytë:

1. Kolona ku janë shënuar llojet e materialeve me emër të veçantë për radhitje:
  - I.Mbaturinat të cilat pranohen në objekte / pajisje, në një lokacion të caktuar.
  - II.Mbaturinat, të cilat largohen apo përcjellën nga objekti/pajisja, në lokacionin e caktuar, pas trajtimit apo edhe të pa trajtuara.
  - III.Materialet e përcjellura apo larguara, që janë përfituar me rastin e trajtimit apo riciklimit të mbeturinave.
- 2.Shënohet lloji i mbeturinës, psh komunale, komerciale ose industriale, të cilat mund të jene të parrezikshme , rrezikshme dhe inerte.
- 3.Shënohet karakteri i mbeturinës, i cili bëhet me certifikatën e laboratorit të autorizuar dhe me kërkesën e zotëruesit të mbeturinave.
- 4.Shënohet klasifikimi i mbeturinës, që bëhet për mes Katalogut të mbeturinave dhe listave tjera për mbeturina.
- 5.Shënohet sasia e mbeturinave e shprehur në tonelata.
- 6.Shënohet "Po ose Jo". Përbërja e mbeturinave do të paraqitet me formularë të veçantë nga laboratorit i autorizuar.
- 7.Shënohet masa apo sasia e mbeturinave të magazinuara /deponuara dhe mënyrën e deponimit. Shtojca I, lista D.
- 8.Shëno mënyrën e trajtimit të mbeturinave psh. Riciklohen, briketohen isenerohen etj, Shtojca II, lista R.
- 9.Vendin ku do të dërgohet, deponohet apo trajtohet mbeturina.
- 10.Në kolonën për vërejtje shënohen të dhënat që konsiderohen të rëndësishme apo ndonjë sqarim specifik për mbeturinën.

Vërejtje: Në rast se ndonjëra hapësirë e tabelës nuk është e mjaftueshme për shënimet e nevojshme, atëherë shënimet bëhen në një fletë të veçantë dhe i bashkëngjiten tabelës.

Raporti për mbeturinat përmban:

Emri i prodhuesit/zotërues të mbeturinave;

Adresa, tel. prodhu./zotru. të mbeturinave;

Nr. i Liçensës dhe data e liçensimit;

Lloji I mbeturinës;

Karakteriz. Mbeturinës;

Sasia e mbeturinës në ton];

Perbërja e mbeturenësë në %];

Magazinimi /deponimi i mbeturinës;

Mënyra e trajtimit të mbetutinës;

Vendë dedikimi i mbeturinës.

I.Pranimi i mbeturinave në objekt/pajisje;

II.Mbeturinat e përcjellura prej objektit/pajisjes;

III.Materiale e ricikluara të përcjellura nga objekti/pajisja.

Data e raportimit:

Vërejtjet:

Nënshkrimi i personit përgjegjës:
